

Inleiding tot Theologie

Les 7

De Geestelijke Wereld

DE GEESTELIJKE WERELD

Wat is de geestelijke wereld?

God schiep de geestelijke wereld

"In het begin schiep God de hemel en de aarde ..." (Genesis 1:1, NBV2004)

Allereerst schiep God de geestelijke wereld. Pas later zou de materiële wereld worden geschapen. Deze werelden worden ook wel hemel en aarde genoemd, vooral als ze samen worden genoemd. De geestelijke wereld was en is in eerste instantie de woonplaats van God en de door Hem geschapen geestelijke wezens: de **engelen**.

De geestelijke wereld is erg anders

Het is een heel andere leefomgeving waar je met je stoffelijke lichaam niet kan komen en die je met je gewone zintuigen niet kunt waarnemen. De geestelijke wereld lijkt erg abstract en onbegrijpelijk, misschien wel even moeilijk te begrijpen als radio en televisie voor iemand uit de achttiende eeuw. Even onwezenlijk klinken geestelijke onderwerpen voor mensen die daar niet mee vertrouwd zijn.

De geestelijke wereld is een beetje te vergelijken met een virtuele wereld zoals we die via internet kunnen waarnemen, zoals bijvoorbeeld 'Second Life'. Daarin kun je op het beeldscherm van je computer rondlopen of zelfs rondvliegen. Je kunt in die virtuele werelden met andere bezoekers communiceren en op zondagochtend zelfs een virtuele kerkdienst meemaken, samen met andere bezoekers. Het aantal virtuele werelden is onbeperkt en de mogelijkheden lijken bijna grenzeloos te zijn.

Natuurlijk gaat de vergelijking maar gedeeltelijk op, want de geestelijke wereld is niet virtueel maar zo reëel als maar kan. De geestelijke wereld is niet een soort droomwereld, maar zelfs echter dan de materiële wereld.

De materiële wereld is beperkt in ruimte en tijd, terwijl in de geestelijke wereld afstanden en tijd gewoon niet bestaan. Het doet denken aan dromen, waar afstanden niet bestaan en alle tijden door elkaar kunnen lopen. In feite zijn dromen ook ervaringen van de menselijke geest, dus daarom is de vergelijking niet eens zo slecht. In de materiële wereld is alles tot op zekere hoogte meetbaar, zoals lengte, inhoud, gewicht, temperatuur. In de geestelijke wereld spelen morele waarden een belangrijke rol. Daar worden begrippen als liefde, trouw, zonde, dienstbaarheid waarneembaar. Dat zijn dus meer de innerlijke dingen, in plaats van de uiterlijke dingen waaruit de materiële wereld bestaat.

De geestelijke wereld is van een hogere rangorde

"Wij houden onze ogen immers niet gericht op de dingen die men ziet, maar op de dingen die men niet ziet; want de dingen die men ziet, zijn tijdelijk, maar de dingen die men niet ziet, zijn eeuwig." (2 Korintiërs 4:18, HSV2010)

In de Bijbel lezen we dat de onzichtbare, geestelijke wereld eeuwig is en de zichtbare, materiële wereld tijdelijk. De materiële wereld is uit de geestelijke wereld ontstaan.

"Alles is uit hem ontstaan, alles is door hem geschapen, alles heeft in hem zijn doel. Hem komt de eer toe tot in eeuwigheid. Amen." (Romeinen 11:36, NBV2004)

Daarom mogen we er rustig van uitgaan dat de geestelijke wereld veel verhevener, grootser, omvangrijker en complexer is dan de materiële wereld. Daarom wordt van de geestelijke wereld vaak gezegd dat die zich boven ons bevindt (Exodus 20:4) en dat moet natuurlijk figuurlijk worden opgevat.

Hemelen (meervoud)

God is een geestelijke persoonlijkheid.

"God is geest en wie Hem aanbidden, moeten aanbidden in geest en in waarheid." (Johannes 4:24, NBG1951)

Uiteraard is God, die ook de **schepster** is, de hoofdbewoner van de hemelse werkelijkheid. De Bijbel spreekt over 'hemelen' in het meervoud, maar in de meeste moderne vertalingen is dat detail 'wegvertaald'. Men sprak in Bijbelse tijden wel van zeven hemelen. De wolkenhemel werd van oudsher door velen als de eerste hemel beschouwd, de sterrenhemel als tweede hemel. Paulus schrijft over een visioen over de derde hemel, waar de engelen wonen en ook Gods uitverkorenen na hun leven op aarde (2 Korintiërs 12:2-4). In Efeziërs 2:6 spreekt Paulus over de hemelsferen, waarmee hij nadrukkelijk doelt op de verschillende hemelse gebieden die de totale geestelijke werkelijkheid omvatten.

De allerhoogste hemelsferen

Maar de allerhoogste hemelsferen zijn alleen toegankelijk voor de allerhoogste God. Vandaar dat het engelenleger in de **kerstnacht** de volgende woorden uitsprak:

"Eer zij aan God in de hoogste hemelen ..." (Lucas 2:14, HSV2010)

Ook de volgende Bijbeltekst ondersteunt deze gedachte:

"... de verheven en enige heerser, de hoogste Heer en koning. Hij alleen is onsterfelijk en hij woont in een ontoegankelijk licht; geen mens heeft hem ooit gezien of kan hem zien. ..." (1 Timoteüs 6:15-16, NBV2004)

Dat ontoegankelijke licht zouden we dus toekennen aan 'de hoogste hemelen' ofwel 'de goddelijke wereld'. In ieder geval kunnen we uit dit alles voorzichtig concluderen dat God zo hoog verheven is boven zijn schepping, dat Hij meer is dan wat Hij ooit aan zijn schepselen zal laten zien. Tegelijk maakt de Bijbel duidelijk dat de **drie-enige God** overal aanwezig kan zijn, in alle bestaande werelden dus.

Engelen, demonen en mensen

Behalve God bewonen ook **engelen** de geestelijke wereld. Zij zijn geschapen als zuiver geestelijke wezens, die dus alleen een geestelijke verschijningsvorm hebben. Soms kunnen ze zich tijdelijk in een aards lichaam op aarde manifesteren. Ook de **satan en zijn demonen** horen bij de geestelijke wereld, maar die mogen alleen in de lagere regionen van de geestelijke wereld wonen.

"Want wij hebben de strijd niet tegen vlees en bloed, maar tegen de overheden, tegen de machten, tegen de wereldbeheersers van de duisternis van dit tijdperk, tegen de geestelijke machten van het kwaad in de hemelse gewesten." (Efeziërs 6:12, HSV2010)

Hoewel mensen zijn geschapen om op aarde te leven, heeft God hen ook mogelijkheden gegeven om in de geestelijke wereld te functioneren. De mens is namelijk geschapen met een **geest**, waarmee hij bijvoorbeeld in staat is te communiceren met God. Tijdens zijn leven op aarde functioneert de mens voornamelijk in de materiële wereld, maar na zijn sterven is het andersom: dan zal hij vooral in de geestelijke wereld functioneren. Zij verblijven in wat wij ook wel het **hiernamaals** noemen.

Engelen

Engelen zijn geestelijke wezens

Engelen zijn door God geschapen wezens die van nature in de **geestelijke wereld** functioneren, evenals de mensen van nature in de materiële wereld functioneren. Omdat de materiële wereld vanuit de geestelijke wereld is geschapen mogen we veronderstellen dat de geestelijke wereld VOOR de materiële wereld is geschapen, inclusief de engelen. Daarom konden de engelen getuigen zijn van de schepping van de materiële wereld:

"Waar was jij, toen ik de aarde grondvestte? ... terwijl de morgensterren samen jubelden, en Gods zonen het uitschreeuwden van vreugde?" (Job 38:4-7, NBV2004)

De termen 'morgensterren' en 'Gods zonen' kunnen in dit Bijbelvers gelezen worden als 'engelen' (zie ook Job 1:6). Soms kunnen ze waarnemen wat op de aarde gebeurt:

"... Wij zijn immers een schouwspel geworden voor de wereld en voor engelen en voor mensen." (1 Korintiërs 4:9, HSV2010)

"Zo, zeg ik u, is er blijdschap bij de engelen van God over één zondaar die zich bekeert." (Lucas 15:10, NBG1951)

Engelen hebben alleen een geestelijke verschijningsvorm, die we een geestelijk lichaam zouden kunnen noemen. Maar zo nodig kunnen ze zich tijdelijk in een aards lichaam op aarde manifesteren en de Bijbel geeft veel voorbeelden van zulke engelenverschijningen.

Engelen hebben meer kennis en een grotere macht dan mensen. Als geestelijke wezens kunnen ze zich letterlijk in 'no time' verplaatsen waarheen ze willen. Het aantal engelen is ontzagwekkend. De apostel Johannes probeert te beschrijven hoeveel hij er in zijn hemelvisioen zag:

"... En hun aantal bedroeg tienduizenden tienduizendtallen en duizenden duizendtallen." (Openbaring 5:11, HSV2010)

Evenals mensen zijn ook engelen geschapen met een vrije wil. De meesten zijn God trouw gebleven, maar de satan is een geschapen engel die tegen God in **opstand** kwam en een deel van de engelen is met hem meegegaan. Deze 'gevallen engelen' (ook wel demonen of boze geesten genoemd) mochten daarna niet langer in de hemel wonen waar God troont. De engelen die nu in de hemel wonen zijn altijd trouw gebleven aan God en hebben nooit gezondigd.

"Prijs de HEER, hemelse machten, dienaren die doen wat hem behaagt." (Psalm 103:21, NBV2004)

Mannelijke engelen

In de Bijbel worden uitsluitend mannelijke engelen beschreven. Jezus vertelde eens dat engelen niet zoiets als een huwelijk kennen (Matteüs 22:30). In de voortijd, voorafgaande aan de zondvloed, waren er **gewelddadige reuzen** die 'zonen Gods' genoemd werden. Het waren gevallen engelen die seksuele omgang zochten met 'vrouwen uit de mensen'. Ik vind dat allemaal behoorlijk mannelijk klinken. Tot diezelfde conclusie kom je ook bij het volgende Bijbelgedeelte:

"... terwijl ik mijn gebed nog uitsprak, kwam de man Gabriël, die ik in het begin in het visioen gezien had, snel aangevlogen en raakte mij aan, omstreeks de tijd van het avondoffer." (Daniël 9:21, HSV2010)

De meeste Bijbeluitleggers gaan ervan uit dat God alle engelen ooit ineens heeft geschapen, als volwassen mannen met een jong uiterlijk. **Na de opstanding van Jezus** verscheen er bijvoorbeeld een engel die er zo uitzag:

"Toen ze het graf binnengingen, zagen ze rechts een in het wit geklede jongeman zitten ..." (Marcus 16:5, NBV2004)

De Bijbel spreekt niet over 'schattige' babyengeltjes zoals je soms op plaatjes ziet. Ook geen vrouwelijke engelen, zoals de populaire Tv-serie 'Touched by an angel' van een aantal jaren geleden doet geloven.

Benamingen voor engelen

De Bijbel noemt engelen in zijn algemeenheid onder meer:

- zonen van God (Job 1:6; Job 38:7) omdat God hen als schepper tot leven heeft geroepen
- uitvoerders van Gods wil (Psalm 103:20-21)

- dienende geesten, in de hemel (zie Bijbelboek Openbaring) en op de aarde (Hebreeën 1:4)
- heiligen of heilige engelen (Daniël 4:13-14; Daniël 8:13)

Rangorde en verschijningsvormen van engelen

We lezen in de Bijbel over allerlei soorten engelen. Enkele hoog gepositioneerde engelen worden met name genoemd: de boodschapper Gabriël (Lucas 2) en een voorname legeraanvoerder in de engelenwereld: Michaël (Daniël 10:13; Openbaring 12:7). We mogen ervan uitgaan dat er in de engelenwereld een zekere hiërarchie bestaat met rangen en standen.

In het volgende gedeelte uit het Bijbelboek Openbaring beschrijft Johannes een uitzonderlijk machtige engel:

"Ik zag een andere machtige engel uit de hemel neerdalen. Een wolk omhulde hem en de regenboog was om zijn hoofd. Zijn gezicht was als de zon en zijn benen waren als zuilen van vuur. Hij hield een kleine boekrol geopend in zijn hand. Hij zette zijn rechtervoet op de zee en zijn linkervoet op het land. Hij riep met een luide stem, zoals een leeuw brult ..." (Openbaring 10:1-3, NBV2004)

Diverse mensen hebben engelen waargenomen met een opvallend grote lichaamslengte (tot tweemaal zo groot als een mens), waarbij het ging om engelen die een beschermende taak uitvoerden.

Behalve cherubs en serafs hebben engelen geen vleugels. Ze hebben die ook niet nodig om te vliegen omdat alle geestelijke wezens zich moeiteloos overal heen kunnen verplaatsen. Ze worden bij verschijningen op aarde meestal aangezien voor gewone mannen, andere keren als mannen met een stralend uiterlijk. Ze spreken met het gezag van hun Opdrachtgever. Ze gedragen zich uiterst vriendelijk en behulpzaam en nadat ze gedaan hebben waarvoor ze op aarde zijn verschenen, verdwijnen ze even plotseling als ze gekomen waren.

Engelen hebben hemelse heerlijkheid

De Bijbel spreekt ook over engelen, die er verre van alledaags uitzagen en veel van **Gods heerlijkheid** afstraalden, zoals bij de aankondiging van Jezus' geboorte aan de schaapherders:

"Opeens stond er een engel van de Heer bij hen en de heerlijkheid van de Heer omstraalde hen. Ze schrokken hevig." (Lucas 2:9, WV2012)

In het Bijbelboek Openbaring wordt van engelen in de hemel verteld dat ze witte kleding droegen (Openbaring 19:14) als teken van hun volmaakte reinheid. Ook na de opstanding van Jezus uit de dood verschenen er engelen in blinkende gewaden aan de discipelen (Lucas 24:4-6).

Soms wilden mensen aan wie een engel verscheen hem aanbidden alsof hij God zelf was. In zulke gevallen zeiden engelen met nadruk dat niet zij, maar alleen God aanbeden moest worden. Bijvoorbeeld toen de apostel Johannes voor een engel wilde knielen:

"Ik wierp me aan zijn voeten neer om hem te aanbidden, maar hij zei: 'Doe dat niet! Ik ben een dienaar zoals jij en zoals je broeders en zusters die van Jezus getuigen. Je moet God aanbidden.' ..." (Openbaring 19:10, NBV2004)

Toch waren er christenen in de tijd van Paulus die ongezonder veel aandacht besteedden aan de engelenwereld. Paulus keurde dat streng af:

"Laat niemand u de prijs doen missen door ... engelenverering ..." (Kolossenzen 2:18, NBG1951)

Engelen en occultisme

In occulte, door de satan geïnspireerde groepen mensen of bewegingen zoals New Age kom je veel aandacht tegen voor engelen, ook vrouwelijke engelen. Ook zijn er de zogenaamde engelenkaarten waarmee de engelen je zogenaamd de

toekomst voorspellen. Dat is een vriendelijke verpakking van de zogenaamde tarot kaarten van waarzeggers. Het zijn levensgevaarlijke verschijnselen, ook op het internet te zien, bedoeld om christenen op een dodelijk dwaalspoor te brengen.

Wat doen engelen?

Engelen zijn dienende geesten

De Bijbel schrijft over engelen het volgende:

"Wat zijn de engelen anders dan geesten die God dienen en die worden uitgestuurd om hen te helpen voor wie het heil is weggelegd?" (Hebreeën 1:14, GNB1996)

Engelen hebben dienende functies. Zij hebben allerlei taken om God en mensen te dienen. Als zodanig beschikken zij over veel macht en bijzondere krachten, in afhankelijkheid van God.

En toch, mensen zijn geschapen om als hogere wezens te functioneren dan engelen en wel om twee redenen:

- Engelen zijn zuiver geestelijke wezens, maar mensen zijn geschapen om in de materiële én in de geestelijke wereld te kunnen leven. Mensen leven op aarde met een aards lichaam (in de materiële wereld), later in het **hiernamaals** met een geestelijk lichaam (in de geestelijke wereld) en na de **lichamelijke opstanding** in beide werelden.
- Engelen zijn dienaren, maar mensen zijn bestemd om als **kinderen van God** te worden aangenomen.

Door de **zondeval van Adam** en Eva is de mensheid teruggevallen tot een lagere positie dan die van de engelen. Maar een gelovige is na zijn **wedergeboorte** met Jezus opgestaan tot een nieuw leven en heeft in verbondenheid met Jezus weer een positie in de geestelijke wereld ontvangen en bestemd tot mede-erfgenamen en mederegeerders met Jezus.

"Hij (=God) heeft ons samen met hem (=Jezus) uit de dood opgewekt en ons een plaats gegeven in de hemelsferen, in Christus Jezus." (Efeziërs 2:6, NBV2004)

Deze werkelijkheid zal pas na het leven op aarde tot volle ontplooiing komen. Een wedergeboren mens heeft dus een hoger toekomstperspectief dan de engelen.

Engelen als boodschappers

Het woord 'engel' betekent letterlijk 'boodschapper'. Bij veel engelenverschijningen op aarde blijkt het dan ook te gaan om het doorgeven van berichten vanuit de hemel aan mensen op aarde. Een van de engelen wordt met name genoemd: Gabriël. Waarschijnlijk is hij een engel met een zeer hoge rang:

- Gabriël gaf Daniël tekst en uitleg met betrekking tot visioenen over de toekomst (Daniël 8:15-26; Daniël 9:21-27).
- Gabriël kondigde de geboorte van **Johannes de Doper** aan, de grootste profeet onder het Oude Verbond: *"... Ik ben Gabriël, die altijd in Gods nabijheid is, en ik ben uitgezonden om je dit goede nieuws te brengen."* (Lucas 1:19, NBV2004)
- Gabriël kondigde de geboorte van Jezus aan bij **Maria** (Lucas 1:26-38) en mogelijk ook bij de **schaapherders van Betlehem** (Lucas 2:9-13).

In de Bijbel lezen we veel over engelen die namens God allerlei opdrachten gaven aan mensen. Voorbeelden:

- Een engel vertelde slavin Hagar dat ze terug moest gaan en haar excuses aanbieden aan haar meesteres Sara (Genesis 16:7-9).
- Een engel verscheen aan de Israëlieten in Bochim om hen te waarschuwen dat hun zonden tot ernstige problemen zouden leiden, tenzij zij tot inkeer zouden komen (Rechters 2:1-3).
- Een engel bezocht Gideon en droeg hem op om Israël te bevrijden van haar vijanden (Rechters 6:11-24).
- Een engel kondigde de geboorte van Simson aan (Rechters 13).

- Een engel vertelde Jozef in een droom dat hij met Maria moest trouwen, ondanks dat ze zwanger was (Matteüs 1:20-22). Later zei de engel hem dat hij met Maria en het kind Jezus uit Betlehem naar Egypte moest vluchten (Matteüs 2:13). Toen het gevaar geweken was gaf de engel hem een seintje dat ze weer terug naar huis konden gaan (Matteüs 2:19-20).

Engelen als strijders

In de Bijbel komen we ook engelen als strijders en beschermers tegen, zoals bij de geboorte van Jezus:

"Plotseling was er bij de engel een heel leger uit de hemel; ze loofden God ..." (Lucas 2:13, WV2012)

Het ontgaat veel Bijbellezers dat dit geen zangkoortje was, maar een leger, en dat ze niet zongen, maar met elkaar een proclamatie uitspraken. Zij begeleidden hun koning bij zijn **binnenkomst in de materiële wereld** waarop Hij de belangrijkste slag in de **geestelijke oorlog** tussen het rijk van God en dat van de satan zou leveren.

Enkele voorbeelden over engelen met een gevechtstaak:

- Voordat Jozua met het volk Israël om Jericho ging trekken, ontmoette hij een engel in de gedaante van een strijder, die zich 'vorst van het leger van de Heer' noemde (Jozua 5:13-15).
- Een engel versloeg een groot leger van Israëls vijanden (2 Koningen 19:35; Jesaja 37:36).

Engelen als uitvoerders van strafgerichten

Er zijn ook engelen die Gods strafgerichten uitvoeren:

- Voorafgaande aan de uittocht van het volk Israël uit Egypte werden alle eerstgeborenen van de Egyptenaren gedood door een engel (Exodus 12:23).
- In opdracht van God voerde een engel een strafgericht uit over het volk Israël (2 Samuel 24:16-17).

Engelen als bevrijders en beschermers

Verder zijn er Bijbelse voorbeelden van mensen die door engelen zijn beschermd of bevrijd:

- Engelen beschermden Lot tegen woedende inwoners van Sodom (Genesis 19:10-11).
- Een engel beschermde het volk Israël tijdens de woestijnreis (Exodus 14:19; Numeri 20:16).
- Een engel beschermde Daniël's vrienden in een brandende oven (Daniël 3:24-27).
- Een engel beschermde Daniël in een kuil met verscheurende leeuwen (Daniël 6:23).
- Een engel bevrijdde de apostelen uit de gevangenis (Handelingen 5:19-20).
- Een engel bevrijdde Petrus uit de gevangenis (Handelingen 12:7-12).

Uit de recente geschiedenis zijn ook talloze getuigenissen van gelovigen die een bijzondere bevrijding of bescherming hebben meegemaakt. Enkele voorbeelden:

- In het begin van de vorige eeuw ging **Soendar Singh** als evangelist naar Rasa, een stadje in Tibet. Hij werd gevangen genomen en in een put geworpen om daar te sterven. Onder in de put lagen de dode lichamen van mensen die eerder dit lot hadden ondergaan. De diepe put was afgesloten met een deksel en een slot, waarvan de enige sleutel aan de broekriem van de lama hing, de plaatselijke bestuurder. Na enkele dagen werd de put geopend door een engel, die een touw naar beneden wierp en Soendar Singh omhoog hees. Het was voor iedereen duidelijk dat hij met goddelijke hulp was bevrijd.
- Tijdens de Gaza oorlog van Israël tegen de Hamas terroristen in 2009 hebben opvallend veel soldaten gemeld dat er engelen verschenen om hen aanwijzingen te geven voor hun veiligheid en om hen te wijzen op plaatsen waar boobytraps waren geplaatst. (Bron: Israel Today)

In de Bijbel lezen we de volgende uitspraken over beschermende engelen:

"Want hij (=God) stuurt je zijn engelen, ze zullen over je waken, waar je ook gaat." (Psalm 91:11, GNB1996)

"Pas op dat u niet één van deze kleinen veracht. Want Ik zeg u dat hun engelen in de hemelen altijd het aangezicht zien van Mijn Vader, Die in de hemelen is." (Matteüs 18:10, HSV2010)

Op grond hiervan geloven veel mensen in persoonlijke beschermengelen.

Engelen als helpers

Engelen leiden en helpen gelovigen op allerlei manieren, en soms zijn ze zichtbaar:

- Een engel hielp Abrahams knecht Eliëzer om een geschikte vrouw voor Isaak te vinden (Genesis 24:7,40).
- Een engel begeleidde de occulte Bileam op weg naar de koning van Moab en reikte hem profetische woorden aan die hij bij de koning moest uitspreken (Numeri 22). Soms was de engel zichtbaar voor Bileam, maar meestal handelde hij vanuit het onzichtbare.
- Een engel bracht eten bij de uitgeputte en gedeprimeerde **profeet Elia** en gaf hem kracht om een woestijnreis te maken (1 Koningen 19:5-7).
- Engelen ondersteunden Jezus op moeilijke momenten, zoals na de **verzoeken in de woestijn** (Marcus 1:13) en bij zijn gebedsworsteling in **Getsemane** (Lucas 22:44).
- Engelen begeleiden mensen bij het sterven **op weg naar de hemel** (Lucas 16:22).
- Een engel zond (of bracht?) de apostel Filippus naar de woestijn om het evangelie te brengen aan een reizende kamerling (Handelingen 8:26).
- In een visioen spoorde een engel de Romeinse officier Cornelius aan om Petrus uit te nodigen (Handelingen 10:3-7).

Andere taken van engelen

In het Bijbelboek Openbaring worden diverse taken toegeschreven aan engelen, waarbij we mogen veronderstellen dat die taken op één of andere manier verband houden met hun rang of positie binnen de hemelse samenleving. Enkele voorbeelden:

- sterke, grote, ongewoon machtige engelen die op bijzondere momenten spreken of handelen (Openbaring 5:2; 18:1-2)
- engelen die Gods uiteindelijke strafgerichten aankondigen en uitvoeren (Openbaring 8-9; 14:8-9; 14:19)
- engelen die in geestelijke zin de oogst van godvrezende mensen binnenhalen (Openbaring 14:15-19)
- een engel die Johannes van commentaar voorzag op wat hij in de hemel mocht zien (Bijbelboek Openbaring)

Bijzondere engelen

Aartsengelen

Dit zijn **engelen** met een bijzondere positie en macht. Een van de aartsengelen wordt in de Bijbel met name genoemd:

"Michaël, de aartsengel, echter durfde, toen hij met de duivel redetwistte en een woordenwisseling had over het lichaam van Mozes, geen oordeel van lastering tegen hem uit te brengen, ..." (Judas 1:9, HSV2010)

Hier wordt meteen een tipje opgelicht van de sluier over de geestelijke wereld. Naast de zichtbare werkelijkheid op aarde is er een onzichtbare werkelijkheid en beide werkelijkheden vloeien in elkaar over, liggen in elkaars verlengde. Aartsengel Michaël is kennelijk een hoge aanvoerder van een hemelse legermacht. Hierover lezen in het Bijbelboek Daniël het één en ander:

"... Wees niet bevreesd, Daniël, want vanaf de eerste dag dat u zich er met heel uw hart op toelagde om inzicht te krijgen en om u te verootmoedigen voor het aangezicht van uw God, zijn uw woorden gehoord, en omwille van uw woorden ben ik gekomen. De vorst van het koninkrijk Perzië stond eenentwintig dagen tegenover mij, maar zie, Michaël, één van de voornaamste vorsten, kwam om mij te helpen ..." (Daniël 10:12-13, HSV2010)

Ook in de tijd voorafgaande aan de **wederkomst van Jezus** zal Michaël en zijn leger actief betrokken zijn bij de gebeurtenissen op aarde. Hij zal een rol spelen in de geestelijke strijdvoering die de keerzijde vormt van de strijd van een leger van verenigde volken tegen de staat Israël:

"In die tijd zal de grote vorst Michaël opstaan om de kinderen van uw volk te beschermen ... Maar al degenen van uw volk die in het boek staan opgetekend, zullen in die tijd worden gered." (Daniël 12:1, WV2012)

Dan zal een (niet met name genoemde) aartsengel de **opname van de gemeente** van Jezus opstarten:

"... want de Here zelf zal op een teken, bij het roepen van een aartsengel en bij het geklank ener bazuin Gods, nederdalen van de hemel, en zij, die in Christus gestorven zijn, zullen het eerst opstaan;" (1 Tessalonicenzen 4:16, NBG1951)

Verder worden er in de apocriefe (of deuterocanonieke) Bijbelboeken minstens zeven aartsengelen genoemd.

Engel van de Heer

In het Oude Testament wordt vaak gesproken over 'de engel van de Heer'. Het lijkt een aanduiding te zijn van een bijzondere vertegenwoordiger van de Godheid. Een voorbeeld:

"Toen zeide de HERE (tegen Jakob): keer terug naar het land uwer vaderen ..." (Genesis 31:3, NBG1951)

en vervolgens vertelde Jakob aan zijn beide vrouwen:

"En de Engel Gods zeide tot mij in de droom ... welnu, maak u reisvaardig, ga uit het land weg en keer naar het land uwer maagschap terug." (Genesis 31:11,13, NBG1951)

Bij de roeping van Mozes zien we iets soortgelijks:

"Daar verscheen de engel van de HEER aan hem in een vuur dat uit een doornstruik opvlamde. Maar toen de HEER zag, riep hij hem vanuit de struik: 'Mozes! Mozes!' ..." (Exodus 3:2-4, NBV2004)

De meeste Bijbeluitleggers zijn van mening dat de 'Engel van de Heer' in het Oude Testament een verschijning van de Here Jezus zelf was, voordat Hij op de aarde geboren was. Kijk eens naar het volgende Bijbelgedeelte:

"Toen ging de Engel des HEREN van Gilgal naar Bokim en zeide: Ik heb u uit Egypte doen trekken en gebracht in het land dat Ik uw vaderen onder ede beloofd had, en Ik heb gezegd: Ik zal mijn verbond met u in eeuwigheid niet verbreken." (Rechters 2:1, NBG1951)

Dit kunnen moeilijk anders dan woorden van God zelf zijn.

Cherubs

Cherubs worden in de Bijbel als een apart soort engelen vermeld. Er zijn diverse Bijbelteksten waarin cherubs genoemd worden. Hier volgen enkele van de vele voorbeelden:

- De Bijbel spreekt in Genesis 3:24 over cherubs die de **levensboom bewaakten** na de zondeval van de mens.
- Op het deksel de verbondskist in de tabernakel waren 2 gouden cherub-beelden aangebracht (Exodus 25:18-20).
- Voor de tempel in Jeruzalem liet koning Salomo twee identieke, levensgrote cherub-beelden maken die in het heiligdom, bij de verbondskist werden opgesteld (1 Koningen 6:23-28).

- In Ezechiël 1 en 10 kunnen we uitvoerige beschrijvingen lezen van vier indrukwekkende cherubs die zich bij de troon van God bevonden.

"Hun gezichten leken van voren op het gezicht van een mens en van rechts op de muil van een leeuw, van links op de kop van een stier en van achteren op de bek van een adelaar." (Ezechiël 1:10, NBV2004)

De apostel Johannes heeft ongetwijfeld dezelfde hemelwezens gezien, mogelijke vanuit een ander perspectief, en hij beschrijft ze iets anders:

"En het eerste dier was een leeuw gelijk, en het tweede dier een rund gelijk, en het derde dier had een gelaat als van een mens, en het vierde dier was een vliegende arend (=adelaar) gelijk." (Openbaring 4:7, NBG1951)

Het is niet duidelijk hoeveel cherubs er zijn, maar er kunnen wel meer cherubs zijn dan de vier cherubs die we in de Bijbelboeken Ezechiël en Openbaring tegenkomen. Er kunnen andere cherubs zijn die andere taken of posities hebben, wie zal het zeggen? Ook de satan was waarschijnlijk een cherub, zoals je kunt concluderen uit het volgende Bijbelgedeelte waarin de koning van Tyrus wordt beschreven in termen die sterk aan de satan doen denken:

"Je was een cherub, je vleugels beschermend uitgespreid, je was door mij neergezet op de heilige berg van God, waar je wandelde tussen vurige stenen. Je was onberispelijk in alles wat je deed, vanaf de dag dat je was geschapen tot het moment dat het kwaad vat op je kreeg ... daarom, beschermende cherub, verbande ik je van de berg van God en verdreef ik je van je plaats tussen de vurige stenen." (Ezechiël 28:14-16, NBV2004)

Voor zijn opstand tegen God was de satan mogelijk de hoogste in rang van alle hemelwezens.

Cherubs zijn dus zeer hoog geplaatste wezens in de hogere hemelsferen die de troon van God bewaken en die zich voortdurend bevinden in het centrale machtscentrum van de heilige en levende God.

Serafs

Serafs worden alleen vermeld in Jesaja 6, waar het gaat over de roeping van Jesaja als profeet. Jesaja beschreef een hemels visioen:

"In het sterfjaar van koning Uzzia zag ik de Heer, gezeten op een hoogverheven troon. De zoom van zijn mantel vulde de hele tempel. Boven hem stonden serafs. Elk van hen had zes vleugels, twee om het gezicht en twee om het onderlichaam te bedekken, en twee om mee te vliegen. Zij riepen elkaar toe: 'Heilig, heilig, heilig is de HEER van de hemelse machten. Heel de aarde is vervuld van zijn majesteit.' " (Jesaja 6:1-3, NBV2004)

De beschrijving van de serafs doet sterk denken aan de cherubs die zich ook bij Gods troon bevinden en die ook zes vleugels hebben en dezelfde woorden uitspreken:

"Elk van de vier wezens had zes vleugels, met overal ogen langs de randen en aan de binnenkant. Dag en nacht herhalen ze: 'Heilig, heilig, heilig is God, de Heer, de Almachtige, die was, die is en die komt.' " (Openbaring 4:8, NBV2004)

Misschien zijn serafs en cherubs wel dezelfde soort hemelwezens, die met twee verschillende benamingen in de Bijbel beschreven zijn.

Engelen spreken namens God

We mogen er rustig vanuit gaan dat engelen vaak spreken en handelen namens God en dat de woorden en daden van engelen eigenlijk woorden en daden van God zelf zijn. Andersom ook: wat God doet, wordt door engelen uitgevoerd.

Een voorbeeld hiervan is de wetgeving op de berg Sinaï. De Bijbel spreekt meestal over God die de levenswetten gaf, bijvoorbeeld in Exodus 20. Maar we lezen ook dat ze via engelen aan de mensen gegeven zijn:

"... u die de wet ontvangen hebt door tussenkomst van de engelen ..." (Handelingen 7:53, NBV2004)

Woorden van engelen hebben evenveel autoriteit als woorden die door God zelf zijn gesproken:

"Want als het door engelen gesproken woord al zo veel rechtskracht bezat dat op elke overtreding en ongehoorzaamheid een rechtmatige straf volgde..." (Hebreeën 2:2, NBV2004)

Occultisme

Het woord 'occult' betekent letterlijke 'verborgen'. Een ander woord dat hiermee verband houdt is 'paranormaal' dat letterlijk 'bovennatuurlijk' betekent. Dat gaat dan niet over het bovennatuurlijke dat van God komt, maar uit de hoek van de satan en zijn demonen.

Geheimzinnig en sluw

God is erg open tegenover mensen over **wie Hij is**, wat zijn plannen zijn met de mensheid, hoe het voor mensen mogelijk is Hem te leren kennen en hoe mensen een **relatie met God** kunnen hebben.

Maar de satan werkt met zijn demonen het liefs vanuit het verborgene. Hij verschuilt zich liever dan dat hij de mensheid laat zien wie hij werkelijk is. Als een eersteklas verleider probeert hij vooral een positief beeld van zichzelf te laten zien:

"... satan zelf vermomt zich als een engel van het licht." (2 Korintiërs 11:14, NBV2004)

In het paradijs verscheen de satan aan **Adam en Eva** als een prachtige soort slang. Vooral door zijn imponerende verschijning leken zijn woorden erg geloofwaardig. En wat had hij een succes, mede door zijn uitstekende vermomming.

In de ban van het occultisme

Doordat de satan en zijn demonen vanuit het verborgene werken, maken ze mensen juist nieuwsgierig naar zijn wonderlijke krachten. Daarom zijn er wereldwijd enorm veel vormen van occultisme. Maar ze komen er allemaal op neer dat de satan invloed wil krijgen in de levens van mensen om hen uiteindelijk kwaad te doen en bij God vandaan te houden. Occultisme is levensgevaarlijk. Naarmate je er dieper in verstrikt raakt, kom je steeds meer in wanhopig makende ellende terecht.

Occultisme is van alle tijden. God waarschuwt ons vanuit zijn Woord tegen alle mogelijke occulte praktijken:

"Er mag bij u geen plaats zijn voor mensen die hun zoon of dochter als offer verbranden, en evenmin voor waarzeggers, wolkenschouwers, wichelaars, tovenaars, bezweerders, en voor hen die geesten raadplegen of doden oproepen. Want de HEER verafschuwt mensen die zulke dingen doen, en om die verfoeilijke praktijken verdrijft hij deze volken voor u." (Deuteronomium 18:10-12, NBV2004)

"Hij (koning Manasse van Juda) verbrandde zijn zoon als offer en liet zich in met wolkenschouwerij, wichelarij, geestenbezweering en waarzeggerij. Hij tergde de HEER door voortdurend te doen wat slecht is in zijn ogen." (2 Koningen 21:6, NBV2004)

Demonische krachten

Veel mensen zijn nieuwsgierig naar alles wat met magie, hekserij, waarzeggerij, aanroepen van geesten, horoscopen, enz. te maken heeft. Wie zich ermee inlaat ervaart het vaak als interessant en spannend. Het idee dat je onzichtbare machten iets kan laten doen geeft je een wonderlijk gevoel van macht. Je hebt dan krachten 'in jezelf' ontdekt die je niet voor mogelijk had gehouden. Maar je bent dan blind voor het feit dat het niet jouw krachten zijn waarvan je ineens bewust geworden bent, maar dat het de krachten van de satan zijn die hij jou geeft om je is zijn macht te krijgen. Jij speelt dan niet met demonen, maar de demonen spelen met jou! Ze laten je eerst denken dat jij de baas bent en dat zij precies doen wat jij wil. Maar voor je het weet zit je verstrikt in een web van duisternis, waarbij je wordt aangezet tot steeds ergere zonden. Daarbij kunnen de demonen je zwaar straffen als je hen niet blindelings gehoorzaamt. Je houdt niet voor mogelijk in welke bizarre en wanhopige en gekmakende situaties je dan verzeild kunt raken.

Van praktisch alle **gaven van de Heilige Geest** heeft de satan een illegale versie op de markt gebracht, die soms verdacht veel op een geestesgave lijkt:

- Niet alle **geestelijke talen** zijn uit God. Er zijn ook demonisch beïnvloede mensen die zo'n gave hebben gekregen, waardoor niet God maar de demonen zich kunnen uiten.
- Naast **profetische gaven** van de Heilige Geest is er de gave van helderziendheid en waarzeggerij die uit de wereld van de duisternis komt.
- Naast **de gave van wonderen en krachten** van de Heilige Geest krijgen mensen met een demonische geest soms gaven om te genezen, zichzelf onzichtbaar te maken, uit hun lichaam te treden, vervloekingen uit te spreken, enzovoort.

De satan imiteert bijna alles wat God doet. De Heilige Geest geeft bijzondere geestelijk gaven, de satan geeft zijn eigen soort geestelijke gaven die heel spectaculair kunnen zijn. Gaven van de Heilige Geest gaan gepaard met vrede. Paranormale gaven leiden tot onvrede en uiteindelijk tot een bodemloze wanhoop.

In het Bijbelboek Handelingen lezen we van een occulte figuur die in Samaria bekend stond:

"Voordien had een zekere Simon in de stad magie bedreven en de bevolking versteld doen staan. Hij beweerde over bijzondere gaven te beschikken, en iedereen, van groot tot klein, keek vol ontzag naar hem op omdat ze werkelijk meenden dat de grote macht van God in hem zichtbaar werd. Hij boezemde de bevolking ontzag in omdat hij hen geruime tijd verbaasd had met zijn magische kunsten." Handelingen 8:9-11, NBV2004)

De apostelen kwamen naar zijn stad om het evangelie te brengen en Simon zag meteen dat de wonderen die zij daarbij verrichten veel krachtiger waren dan die van hem.

"Ook Simon aanvaardde het geloof, en na zijn doop bleef hij voortdurend bij Filippus; en hij stond versteld van de tekenen en de machtige wonderen die hij zag gebeuren." (Handelingen 8:13, NBV2004)

Hier zien we hoe het werk van de satan wordt overtroffen door de **wonderen die door de Heilige Geest worden verricht**.

Voorportalen van occultisme

Je kunt bij occulte praktijken uitkomen door zaken die op het grensgebied van occultisme liggen, zoals het lezen van horoscopen. Je begint ze dan een keer te lezen 'voor de grap' want je vindt het toch allemaal onzin. Maar als je een paar keer merkt dat het uitkomt, dan ga je er enige waarde aan hechten. Na nog een aantal keren ga je bepaalde keuzes nemen op grond van waarschuwingen of aansporingen van je horoscoop. En dan gebeurt er iets binnen in je: je laat je leven tot op zekere hoogte besturen door iets wat je niet kunt verklaren, iets bovennatuurlijks maar wat niet van God is. Op dat moment zit je in het web van de satan en sta je open voor ook andere dingen als handlezen, tarotkaarten en waarzeggerij. Zo kunnen zogenaamd onschuldige horoscopen dienen als een voorportaal naar de occulte wereld.

Ook met occulte geneeswijzen en met yoga kun je verstrikt raken in occulte praktijken. Ook daarbij ga je je gezondheid en welzijn toevertrouwen aan iets bovennatuurlijks en dan kom je ook in zo'n voorportaal van het occultisme terecht. Voor veel mensen is dat de eerste stap geweest op weg naar diepe duisternis in hun leven.

Occulte praktijken

Hierna gaan we enkele van de meest bekende occulte verschijnselen benoemen.

Waarzeggerij

In het Nieuwe Testament lezen we dat de apostel Paulus en zijn medewerker Silas te maken kregen met een vrouw die de occulte gave van waarzeggerij had:

"Een andere keer, toen we weer op weg waren naar de gebedsplaats, kwamen we een jonge slavin tegen die bezeten was door een geest en zo de toekomst kon voorspellen. Met haar waarzeggerij verdiende ze veel geld voor haar eigenaars. Terwijl ze achter Paulus en ons aan liep, schreeuwde ze aan één stuk door: 'Deze mensen zijn dienaren van de allerhoogste God en verkondigen u hoe u gered kunt worden!' Dat ging verscheidene dagen zo door. Toen Paulus er genoeg van kreeg, sprak hij de geest als volgt toe: 'Ik beveel je in de naam van Jezus Christus: verlaat haar!' En op datzelfde moment ging de geest uit haar weg." (Handelingen 16:16-18, NBV2004)

Misschien vraag je jezelf af: was dat nou zo erg wat die vrouw zei? Ze sprak toch de waarheid? Dat dacht ik ook totdat ik een keer een gesprek had met een jonge vrouw die duidelijk 'occult belast' was. Als zij tijdens het gesprek een Bijbeltekst probeerde te citeren, klonk het als een vloek, zo akelig kwam het uit haar mond. Daardoor begrijp ik dat de manier waarop deze waarzegster die woorden uitsprak beslist geen reclame voor de evangelieboodschap was, maar een vijandige uiting van spotternij en afkeer. Uit dit verhaal blijkt ook dat gelovigen in de naam van Jezus overwicht hebben over deze machten en ze kunnen **uitdrijven**. Demonen respecteren en vrezen altijd de macht van Jezus' naam!

Waarzeggers met de gave van helderziendheid kunnen tot op zekere hoogte de toekomst voorspellen. De voorspellingen komen niet altijd uit omdat ze niet zozeer de werkelijke toekomst voorspellen, maar wat de satan van plan is te bewerken. We moeten zijn macht niet onderschatten, want hij is in staat om veel gebeurtenissen te doen plaatsvinden omdat hij het wil. Maar God heeft het laatste woord en daardoor komt lang niet alles uit zoals de satan gedacht had. Wanneer je bij een waarzegger iets hebt gehoord over je toekomst, kan dit een loodzware last zijn omdat hij een slaaf van die voorspelling is geworden. Daardoor ben je in de greep van de satan gekomen. Toekomstvoorspellingen kunnen in Jezus' naam afgewezen en verbroken worden. Eenvoudigweg omdat God de toekomst beheerst en de plannen van de satan zal teniet doen op gelovig gebed.

God zegt in zijn Woord:

"Men zal jullie vragen: 'Wend u tot hen die de geesten van doden kunnen raadplegen.' Maar die fluisteren en prevelen maar iets. Een volk wendt zich toch tot zijn God! ..." (Jesaja 8:19, GNB1996)

Astrologie, horoscopen - Waarzeggerij op basis van geboortedatum (en het bijbehorende sterrenbeeld) en de stand van sterren en planeten. Horoscopen bevatten voorspellingen en adviezen voor mensen die in een bepaalde maand geboren zijn. Als je er geloof aan hecht of als je er 'voor de grap' een paar keer rekening mee houdt bij je beslissingen, ontstaat er ongemerkt een afhankelijkheid van een onduidelijke bron die niet van God is. Dat geeft een binding aan het rijk van de satan en zijn demonen. God bespot en haat deze praktijken:

"Wat heb je je afgetobd met talloze raadgevers! Laten zij die naar de sterren staren, die de hemel kunnen uitleggen, die je per maand laten weten wat je overkomen zal, laten zij nu aantreden, laten zij je redden!" (Jesaja 47:13, NBV2004)

Engelenkaarten - Dit is een vriendelijk ogende versie van tarotkaarten (ook aantrekkelijk voor jonge kinderen!), waarmee je zogenaamd antwoorden op levensvragen en boodschappen krijgt van engelen die je kunnen helpen om keuzes te maken. Mensen met een christelijke achtergrond kunnen verleid worden om te denken dat ze daardoor Gods wil voor hun leven kunnen ontdekken, want engelen zijn toch betrouwbaar? Maar dat is natuurlijk niet zo. De engelen van de engelenkaarten zijn **GEVALLEN engelen** (=demonen) die erachter schuilen!

Handlezen - Waarzeggerij aan de hand van lijnen en plooien in de hand. In een boekje over handleeskunde las ik eens als inleiding: "God heeft ons de lijnen in de hand gegeven om ons de toekomst bekend te maken." Wat een misleiding! Daardoor leer je dat bij sommige occulte praktijken de indruk gewekt wordt dat God er achter staat.

Helderziendheid - De intuïtie van de helderziende staat onder invloed van demonische machten, waardoor hij paranormale inzichten kan ontvangen over verleden, heden of toekomst.

Pendelen - Een occulte manier van informatie verkrijgen door middel van een draadje met een klein gewichtje dat door een invloed door geestelijke machten wordt bewogen om antwoorden te krijgen op vragen of om paranormale leiding te ontvangen. Dit is een demonische versie van de **orakelstenen (Urim en Tummim)** die we in het Oude Testament tegenkomen.

Tarotkaarten - Toekomstvoorspellingen of persoonlijke adviezen ontvangen door het leggen van speciale tarot kaarten.

Telepathie - Hierdoor kan iemand als het ware 'gedachten lezen', door paranormaal inzicht in onuitgesproken gedachten van anderen.

Waarzeggende dromen - 's Nachts dromen van meestal onheilspellende gebeurtenissen, die één of meer dagen later precies zo uitkomen.

Ik heb eens een studente ontmoet die als gevolg van experimenteren met zelfhypnose demonische gaven had ontvangen. Ze kreeg waarzeggende dromen en een griezelige begaafdheid om geïnspireerde verhalen te schrijven. Daarnaast had ze ook plotseling lesbische gevoelens bij zichzelf geconstateerd. Allemaal 'geschenken' van de satan die haar hevig verontrustten omdat ze christen was. Na haar bevrijding zijn al deze drie verschijnselen verdwenen.

Oosterse meditatie

Door middel van meditatietechnieken willen mensen in contact komen met bovennatuurlijke machten of krachten. Sommigen zoeken contact met goden of geleidegeesten, anderen denken krachten binnen in henzelf te activeren. Maar in alle gevallen komen ze onder invloed van de demonische wereld.

Er is niets mis met meditatie en ontspanningsoefeningen op zich, maar wel met de filosofie die er achter zit. Het zijn technieken om innerlijke rust en harmonie op te wekken en het opwekken van gedachtekracht. Je treedt dan op het vlak van je geest, die in verbinding kan treden met bovennatuurlijke krachten die niet bij God vandaan komen. Sommige mensen gaan daarin zo ver dat ze in staat zijn buiten hun lichaam te treden met hun geest en in paniek kunnen raken bij de gedachte dat ze niet meer terug kunnen naar hun lichaam. Overduidelijk dat dit een 'gave' uit het rijk van de duisternis is.

Transcendente meditatie - In contact komen met je persoonlijke geleidegeest (=demon) door het gebruik van meditatietechnieken, om stress en angst te verminderen en innerlijke vrede te bevorderen.

Yoga - Oppervlakkig bekeken is dit niet meer dan bezig zijn met ontspanningsoefeningen. Maar yoga is gebaseerd op de oosterse filosofie die je bij veel andere occulte geneeswijzen tegenkomt, waarbij de balans wordt nagestreefd tussen innerlijke energiestromen. Elke lichaamshouding heeft een religieuze achtergrond. Alle vormen van yoga (ook al lijkt religie er niet aan te pas te komen) hebben een verbinding met demonische machten. Er zijn genoeg mensen die aan yoga doen en stellig beweren dat ze geen last hebben van dat soort dingen, maar het blijft een gevaarlijk terrein dat christengelovigen moeten mijden naar mijn mening.

Oosterse geneeswijzen

Dit zijn alternatieve geneeswijzen die zijn gebaseerd op oosterse filosofieën en religies, maar die achtergronden worden in westerse landen niet benadrukt. Er zijn ook wel mensen met een christelijke achtergrond die hier voor openstaan. Ze zeggen dan niets te maken te willen hebben met de geestelijke achtergronden en dat het daarom geen kwaad kan. Maar ze kunnen er wel degelijk door beïnvloed worden en in de richting van het occulte worden gezogen. Wanneer je je heil verwacht van zogenaamde innerlijke krachten en verschijnselen die niet van afkomstig God zijn, dan kom je vanzelf terecht bij de satan en zijn demonen.

Bij oosterse geneeswijzen wordt vaak gesproken over zogenaamde energiestromen die moeten worden aangepast of 'in balans gebracht'. Ook wordt door de genezers beweerd dat zij bijzondere genezende krachten in het lichaam activeren, waarvan de meeste mensen zich niet bewust zijn. Maar die 'verborgen' krachten zijn occulte krachten die direct in verbinding staan met de demonische wereld. Demonen willen mensen wel genezen, maar daarmee ontstaat na drukkelijk een schadelijke gebondenheid aan de wereld van de satan.

Christenen moeten zich niet laten leiden door de vraag of zulke geneeswijzen werken, maar vanuit welke kracht de genezing plaatsvindt. Ik blijf persoonlijk liever ziek dan dat ik door de satan genezen zou worden, want ik wil niets met hem te maken hebben!

Acupunctuur - Een oosterse geneeswijze, met als doel om door naalden in de huid de energiebalans in het lichaam te herstellen.

Healing touch - Een geneeswijze om met handbewegingen of massage de energiebalans van het lichaam te herstellen.

Reiki - Een geneeswijze afkomstig uit het boeddhisme om de energiebalans in het lichaam te herstellen door handoplegging en het gebruik van bepaalde symbolen.

Touch for health - Een methode om blokkades in de energiebalans in het lichaam op te sporen, op basis van metingen van de spierspanning.

Voetreflexmassage - Een geneeswijze die uitgaat van energiebanen die door het lichaam stromen, waarbij de energiebalans in bepaalde lichaamsdelen kan worden hersteld.

Andere occulte geneeswijzen

Dit zijn alternatieve geneeswijzen die ergens wel een medische achtergrond lijken te hebben. Maar die achtergrond dient vooral als dekmantel voor de occulte gaven van de genezer, waardoor zijn bevindingen en adviezen toch nog een beetje professioneel overkomen. Veel van deze occulte genezers hebben zelf niet door dat hun paranormale gaven (van helderziendheid en genezing) uit de wereld van de satan komen. Er zijn zulke genezers die een christelijke achtergrond hebben en die zelfs met hun patiënten over God spreken en Bijbels getinte adviezen geven. Ik geloof dat de meeste van hen uit zuivere motieven handelen. Maar toch brengen ze hun patiënten in contact met de demonische machten.

Niet voor niets hebben we het over 'occulte' geneeswijzen. De satan werkt het liefst vanuit het verborgene, onder een dekmantel van het goede. In de **leugens van de satan** zit altijd een percentage waarheid als dekmantel. Hetzelfde geldt voor occulte geneeswijzen.

Homeopathie - Een geneeswijze waarbij medicijnen worden gebruikt, die door krachtig schudden en verregaande verdunning bekrachtigd zouden worden. Er is geen betrouwbaar wetenschappelijk bewijs voor de geneeskracht.

Iriscopie - Occulte praktijk waarbij de iriscopist zegt ziekten af te kunnen lezen uit de iris. Elk gedeelte van de iris zou iets laten zien van de conditie van bepaalde delen van het lichaam. Hiervoor bestaat geen betrouwbaar wetenschappelijk bewijs.

Magnetisme - Occulte geneeswijze door middel van strijken over bepaalde lichaamsdelen of door handoplegging. De naam 'magnetisme' suggereert dat het iets te maken heeft met natuurwetten of energiestromen, maar dat is niet zo.

Een vriend van mij had een zoontje dat door een magnetiseur van een vorm van kanker was genezen. Ik maakte hem erop attent dat dit uit de hoek van de satan kwam en dat zijn gezin daardoor groot gevaar liep. Hij wilde het eerst niet geloven, maar besloot uiteindelijk toch de proef op de som te nemen. Toen hij er de volgende keer weer heen ging en zijn zoontje door de magnetiseur werd behandeld, begon mijn vriend in de wachtkamer te bidden. Even later kwam de magnetiseur naar hem toe en zei met een vreemde blik in zijn ogen: "Neem uw zoon maar weer mee, ik kon ineens niets meer doen." Onnodig te zeggen dat dit het laatste bezoek aan de magnetiseur was.

Magie, toverij

Mensen met paranormale gaven menen dat er ongekende krachten en mogelijkheden schuilen in de menselijke ziel en dat hun gaven uit hun eigen innerlijk komen. In werkelijkheid zijn het demonische machten die zich achter deze waanvoorstelling schuil houden. Door deze machten kunnen alle mogelijke soorten toverij worden uitgevoerd, waaronder bezweringen, verplaatsingen en vervloeking. De Bijbel is duidelijk over toverij:

"Een vrouw die zich inlaat met toverpraktijken, mag niet in leven blijven." (Exodus 22:17, GNB1996)

"... Zonder uitstel zal ik aanklagen wie zich met toverpraktijken bezighoudt ..." (Maleachi 3:5, GNB1996)

Astrale magie - Magie waarmee mensen buiten hun lichaam kunnen treden, waardoor ze andere plaatsen kunnen bezoeken of zelfs de geestelijke wereld. Het is een demonische imitatie van wat christengelovigen ook hebben meegemaakt door de kracht van de Heilige Geest. Bijvoorbeeld Filippus die naar Asdod werd verplaatst (Handelingen 8:39-40) of **Soendar Singh** die in de hemel is geweest.

Halloween - Oorspronkelijk een ritueel om geesten van doden te eren of af te weren. In diverse landen heeft het de vorm van een kinderfeest aangenomen, waarbij allerlei occulte symbolen en uitingen naar voren komen, zoals heksen, spoken enzovoort. Het is niet zo onschuldig als het voor sommigen lijkt, want het verlaagt de drempel voor kinderen om nieuwsgierig te worden voor allerlei vormen van occultisme. Christengelovigen doen er goed aan om zich er niet mee in te laten.

Satanisme - Een demonische religie waarbij de satan wordt vereerd en aanbeden, en waarbij bloedoffers worden gebracht. Het is de meestultieme en meest macabere vorm van occultisme.

Telekinese - Iemand die in contact staat met demonische geesten kan daarmee voorwerpen doen bewegen of verplaatsen zonder die aan te raken.

Wicca - De meest bekende natuurreligie die achter de hekserij schuilt.

Spiritisme

De Bijbel zegt hierover:

"Je mag je heil niet zoeken bij mensen die de geesten van doden kunnen raadplegen; daardoor zou je jezelf onrein maken. Want ik, de Heer, ben jullie God." (Leviticus 19:31, GNB1996)

Geesten oproepen - In verbinding treden met demonen die zich voordoen als de geesten van overleden personen. Deze demonen imiteren de stem van de overledene en kennen veel details over hun leven.

Glaasje draaien - Een spiritistische seance waarbij geesten worden opgeroepen om antwoorden op vragen te geven of boodschappen uit de geestelijke wereld door te geven.

Ouija-bord - Een spiritistische seance door middel van een bord met de letters van het alfabet en de woorden 'ja' en 'nee' en eventuele andere symbolen. Daarmee worden demonen opgeroepen om boodschappen uit de geestelijke wereld over te brengen. Dat gebeurt doordat demonen achtereenvolgens letters en/of symbolen op het bord aanwijzen.

Neem afstand van occulte praktijken

Het is levensgevaarlijk om te experimenteren met occulte praktijken. Vergeet niet dat de satan sterker is dan jij en dat je in eigen kracht niet los kunt komen uit zijn knellende greep als hij je eenmaal in zijn macht heeft. In 2008 gaf een vrouw een getuigenis via de zender 'geloven Tv'. Ze was christelijk opgevoed. Tot haar zestiende jaar hoorde ze stemmen in haar hoofd. Het werden haar vrienden, waar ze mee kon spelen en praten. Ze vond het eigenlijk helemaal niet vreemd. Maar daarna veranderden die stemmen van toon en ze gingen vreselijke dingen zeggen. Ze zeiden ook vaak tegen haar dat ze zichzelf voor de trein moest gooien. Ze werd erg angstig en had zichzelf niet meer onder controle. Ze wist zich geen raad en werd pas bevrijd toen er een christen met haar ging bidden en de demonische machten ging uitdrijven. Daarna was ze verbaasd dat het zo stil en vredig in haar hoofd was geworden.

Dit voorbeeld illustreert hoe gevaarlijk het is als jonge kinderen via occulte boeken, stripverhalen, films, Tv-programma's of voorwerpen in contact komen met de demonische wereld. Er kunnen allerlei oorzaken zijn of zwakheden van het kind waar demonen misbruik van maken. Dat schrijf ik niet om lezers onnodig bang te maken, maar als een waarschuwing voor ouders: wees alert op de dingen waar ze mee bezig zijn, thuis of bij schoolvriendjes of waar ook.

Ook voor jou geldt dat het kijken naar horror films erg gevaarlijk kan zijn. Je staat dan erg open voor demonische beïnvloeding. Doe het gewoon niet!

Gebondenheid en vrijheid

Wat is vrijheid?

In onze samenleving betekent vrijheid vooral 'doen wat je wil'. Binnen Gods koninkrijk betekent het vooral 'kunnen doen wat goed is'. Gebondenheid is alles wat je dwingt om iets te doen wat niet goed is.

Begrippen als vrijheid en bevrijding spelen in de hele Bijbel en in het leven van alle Joden en christenen een belangrijke rol. Adam en Eva zijn geschapen als vrije mensen. Zij waren geen slaven van hun Schepper. Integendeel! God stelde hen aan om namens Hem over de aarde te regeren. Zij waren vrije mensen met een vrije wil om zelfstandig afwegingen te maken en beslissingen te nemen.

Van vrijheid naar gebondenheid

Door de **zondeval** zijn Adam en Eva (en hun nakomelingen met hen) onder de heerschappij van de satan gekomen. Dat betekent dat mensen in geestelijke zin niet in vrijheid leven, maar in slavernij zijn geboren. We kunnen spreken over diverse satansmachten waardoor de mensheid in bedwang wordt gehouden:

- **de macht van de leugen**
Door de leugenmacht van de satan zijn mensen gebonden door leugens en onwetendheid.
Zie meer hierover in hoofdstuk '**Waarheid en leugen**'.
- **de macht van de zonde**
Alle mensen worden geboren met een **geneigdheid tot zondigen**, waardoor ze slaven van de zonde zijn geworden. Zonden leiden tot zondes Schuld. Je ervaart die door een beschadigd geweten en gevoelens van schuld en schaamte.
Zie meer hierover in hoofdstuk '**Omgaan met zonden**'.
- **de macht van ziekte en dood**
Door de zondeval is de mensheid onderworpen aan verderf, vergankelijkheid, ziekte en de dood.
- **demonische bindingen**
Mensen kunnen beheerst en gekweld worden door demonische bindingen of door een vloek waardoor de satan macht over hen uitoefent.
Zie meer hierover in onderwerp '**Demonische gebondenheid**' in dit hoofdstuk.

Deze satansmachten liggen in elkaars verlengde, zoals blijkt uit de volgende voorbeelden:

- De **zondeval van Adam en Eva** begon doordat zij geloof hechtten aan een leugen van de satan.
- Door in de leugen te geloven zondigden zij en daardoor deden **verderf, ziekte en dood** hun intrede op de aarde.
- Hoe meer iemand verstrikt raakt in het web van de zonde, hoe meer hij open staat voor demonische beïnvloeding.

Gebondenheid en vrijheid van christengelovigen

Als je een ware christengelovige heb je **Jezus als verlosser** leren kennen en een persoonlijk bevrijding meegemaakt die we **verlossing** noemen, het kernaspect van de **wedergeboorte**. Daarmee werd je bevrijd uit de macht van de satan om vervolgens een kind van God te worden. Dit alles is gebeurd op grond van Gods genade en op voorwaarde van **geloof tot bekering**.

Deze bevrijding uit de macht van de satan houdt onder meer ook het volgende in:

- bevrijding uit de macht van de leugen (door de waarheid van Gods Woord in het hart te aanvaarden)
- bevrijding uit de macht van de zonde (door vergeving van zondes Schuld)
- bevrijding uit de macht van de dood (door het ontvangen van **nieuw leven** en de belofte van **eeuwig leven na het sterven**)

De verlost persoon is daardoor een vrij persoon geworden. Hij staat niet meer onder de (geestelijke) heerschappij van de satan maar is toegetreden tot de familie van God. Wie door de satan beheerst wordt is een slaaf van de wreedste

machthebber van het heelal. Maar wie zijn leven aan God overgeeft, wordt geen slaaf van God, maar een kind van God en dat is een hemelsbreed verschil. Het dienen van God is dan ook geen slaafse verplichting, maar een vrijwillige daad van liefde en toewijding tegenover een liefhebbende Vader.

"Want de Geest die God u gaf, maakt geen slaven van u, zodat u weer in angst moet zitten; nee, de Geest heeft u kinderen van God gemaakt en door die Geest roepen wij tot God: Abba, Vader!" (Romeinen 8:15, GNB1996)

Geroepen om vrij te zijn

De apostel Paulus schreef het volgende aan mensen die hun christelijke vrijheid hadden ingeruild voor wetticisme. Deze kernachtige woorden zijn ook toepasbaar op alle andere soorten gebondenheden bij christengelovigen:

"Broeders en zusters, u bent geroepen om vrij te zijn. Misbruik die vrijheid niet om uw eigen verlangens te bevredigen, maar dien elkaar in liefde." (Galaten 5:13, NBV2004)

Alle gebondenheden hebben uiteindelijk te maken met het willen bevredigen van je ik-gerichte verlangens. Het tegenovergestelde is: **zegenende liefde**. Hoe meer gebondenheid er in je leven is, hoe minder ruimte er is om anderen lief te hebben omdat je teveel op jezelf gericht bent. Hoe meer liefde je geeft aan anderen, hoe minder belangrijk je eigen behoeften voor je worden. Het is eigenlijk erg eenvoudig te begrijpen.

"Christus heeft ons bevrijd opdat wij in vrijheid zouden leven; houd dus stand en laat u niet opnieuw een slavenjuk opleggen." (Galaten 5:1, NBV2004)

Veel mensen die gebukt gaan onder gebondenheden, voelen zich slachtoffer van hun neigingen. Anderen geven de satan de schuld of geloven dat er een demon in hen is die hen dwingt tot een bepaald gedrag. Dat laatste kan inderdaad het geval zijn, maar meestal is je gebondenheid of dwangmatige gedrag het gevolg van keuzen die je zelf hebt gemaakt en waar je zelf voor verantwoordelijk bent. En dan ben je meestal ook in staat om keuzen te maken waardoor je gedrag verandert. Hoe vaker je nee zegt tegen je verkeerde neiging, hoe zwakker je dwangmatigheid wordt. Hoe meer je ervoor kiest om andere mensen tot zegen te zijn, hoe zwakker je verkeerde neigingen worden.

"... laat u leiden door de Geest, dan bent u niet gericht op uw eigen begeerten. Wat wij uit onszelf najagen is in strijd met de Geest, en wat de Geest verlangt is in strijd met onszelf. Het een gaat in tegen het ander, dus u kunt niet doen wat u maar wilt." (Galaten 5:16-17, NBV2004)

"... waar de Geest van de Heer is, daar is vrijheid." (2 Korintiërs 3:17, NBV2004)

Als je een **hartsrelatie met God** hebt, zal Hij je daar zeker mee willen helpen door de Heilige Geest die in je woont. Maar je blijft zelf verantwoordelijk om een leven te leiden dat op God gericht is. De **Heilige Geest** is je Helper, niet degene die alles voor je opknapt, buiten je eigen wil om. Je bent geroepen om vrij te zijn, dus neem geen genoegen met minder dan die echte vrijheid!

Gebondenheden en blokkades

Vrij en toch gebonden?

Maar BEN je als verlost gelovige echt wel zo vrij? Laten we het maar eerlijk onder ogen zien: de volkomen vrijheid die God aan zijn kinderen gegeven heeft, wordt tijdens het aardse leven maar gedeeltelijk ervaren. Sterker nog: veel christengelovigen zitten toch nog gebonden aan van alles en nog wat.

En al die dingen kunnen we gebondenheden noemen. Het zijn tegelijk ook blokkades die ons verhinderen om als vrije, gelukkige en gezonde mensen te kunnen leven.

Voorbeelden van gebondenheden en blokkades

Hier zijn enkele voorbeelden:

- **wetticisme** - Je laat je leiden door wetten en regels in je kerkelijke kring die niet Bijbels zijn maar door mensen bedacht zijn. Op grond van zulke regels word je beoordeeld als christen en als je er niet aan voldoet hoor je er niet meer bij. Of je voelt je schuldig tegenover God wanneer je niet aan die regels voldoet. In het Nieuwe Testament lezen we erg veel waarschuwingen tegen allerlei vormen van wetticisme omdat die zo schadelijk zijn.
- **te sterke ouderbinding** - Je belemmert jezelf daardoor bij je ontwikkeling tot zelfstandigheid en volwassenheid.
- **angst en vrees** - Je laat je beheersen door allerlei vormen van **angst en vrees**, zoals faalangst, mensenvrees, **bezorgdheid**, **neerslachtigheid**, angst voor herinneringen, niet opgewassen zijn tegen levensomstandigheden, vrees voor de toekomst, vrees voor ontdekking van bepaalde geheimen. In de meeste gevallen is die vrees ongegrond en geeft Gods Woord goede redenen om juist niet angstig te zijn.
- **verkeerde manieren van denken** - Bijvoorbeeld: een verkeerd zelfbeeld, bezorgdheid, perfectionisme, neerslachtigheid, een kritische instelling, zelfmedelijden.
- **onverwerkte problemen** - Er zijn nog allerlei herinneringen waar je niet los van bent gekomen, zoals mislukkingen, on vervulde verlangens, teleurstelling in bepaalde mensen, pesterijen, mishandeling, oorlogsgeweld, seksueel misbruik. Of je bent te lang bezig met het verwerken van verlies (zoals verlies van een geliefd persoon, verlies van gezondheid en vitaliteit, werkloosheid).
- **haat of wrok** - Bijna altijd is dat gecombineerd met een gebrek aan vergevingsgezindheid.
- **dwangmatigheden** - Dat gaat over alles wat je opjaagt en dwingt te doen wat je eigenlijk niet wil doen en wat tegen het gezonde verstand ingaat. Er zijn veel uiteenlopende vormen van dwangmatigheden. Voorbeelden zijn: te sterk streven of verlangen naar bezittingen, **perfectie**, aandacht, erkenning, waardering, succes, status, prestaties, populariteit, jong en aantrekkelijk blijven. We kunnen dan ook denken aan koopzucht, winzucht, **hebzucht**, werkverslaving, overdreven veel bezig zijn met hobby's, sport of andere bezigheden.
- **verslaafdheden** - Dan denken we al gauw aan bijvoorbeeld roken, overmatig alcoholgebruik, drugs, porno, gokken.

De meeste gebondenheden zijn regelrecht gekoppeld aan zonden. En elke zonde heeft te maken met het geloven in een leugen. Bij andere gebondenheden is het zonde-element minder goed zichtbaar. Sommige gebondenheden kunnen ontstaan buiten de schuld van de gelovige, bijvoorbeeld door een geestelijke erfenis van ouders met demonische bindingen.

Gevolgen van gebondenheden en blokkades

Elke gebondenheid of blokkade heeft negatieve effecten op je hele persoonlijkheid: op je **geest, je ziel en je lichaam**.

- **Gevolgen op het geestelijke vlak** - Ze belemmeren de **werking van de Heilige Geest** in en door je leven. Ze hebben effect op je **gebedsleven**, ze brengen verwijdering ten opzichte van God, ze belemmeren de doorwerking van **Gods zegeningen**, ze verminderen de mogelijkheid tot **geestelijk vruchtdragen**.
- **Gevolgen op het zielse vlak** - Ze belemmeren je communicatie en omgang met andere mensen, ze zorgen voor dwangmatige gedachten, ze ontnemen je **vrede** en je **blijdschap**.
- **Gevolgen op het lichamelijke vlak** - Ze kunnen lichamelijke ziekten of psychische problemen veroorzaken. Ze kunnen ziekten verergeren en **genezing** in de weg staan (ook goddelijke genezing).

Bevrijding van gebondenheid

God wil je bevrijden

Nogmaals, er is veel onvrijheid onder Gods kinderen. In veel gevallen zijn ze zich hier niet van bewust. Dat geldt niet alleen voor pasbekeerden, maar ook voor volwassen christengelovigen van wie je het niet zou verwachten. De kans is levensgroot dat dit dus ook voor jou geldt. Het goede nieuws is:

- God WIL je graag van al deze hinderlijke blokkades in je leven bevrijden.
- God KAN je van alles bevrijden waar je aan gebonden bent.

- God ZAL je ervan bevrijden als je stappen in geloof neemt en kiest voor overwinning in Gods kracht.

Jezus is machtiger dan de satan

Om ons te verlossen uit de slavernij van de satan moest iemand de mensheid bevrijden die sterker was dan de satan. Jezus maakte tegenover de mensen duidelijk zichtbaar dat Hij sterker was dan de satan doordat Hij veel mensen heeft bevrijd van ziekten en demonische gebondenheid:

"Maar als Ik door de Geest van God de demonen uitdrijf, dan is het Koninkrijk van God bij u gekomen. Of hoe kan iemand het huis van de sterke binnengaan en zijn huisraad roven, als hij niet eerst de sterke gebonden heeft? En dan zal hij zijn huis leegroven." (Matteüs 12:28-29, HSV2010)

Door zijn **kruisdood** en **opstanding** heeft Jezus de totale overwinning over de satan behaald. Daarom is niemand anders dan Jezus in staat om gelovigen ook te bevrijden van alles wat hen nog gebonden houdt.

Jezus was zo vrij als een vogel

Als we de evangeliën lezen valt het op hoe relaxed Jezus was in zijn doen en laten. In de periode van zijn intensieve bediening was Jezus nooit gestrest. Dat kwam door allerlei redenen, maar samengevat komt het neer op het feit dat Jezus VRIJ was. Enkele voorbeelden daarvan:

- Jezus kende de toekomst: dat Hij zou lijden, sterven, opstaan, naar de hemel gaan en later naar de aarde terugkomen.
- Jezus wist zich geliefd door zijn Vader en daardoor kon Hij de haat van zijn tegenstanders verdragen (Matteüs 3:17).
- Jezus wist zich beschermd door zijn Vader, en daarom wist Hij dat zijn tegenstanders Hem niets konden doen voordat de vastgestelde tijd daarvoor aanbrak (Johannes 7:30).
- De satan had geen vat op Hem (Johannes 14:30) omdat Hij niet zondigde.

Verder leefde Jezus in verbondenheid met de Vader, met wie Hij veel tijd doorbracht in gebed. Jezus stemde zijn wil voortdurend af op de wil van de Vader en stelde zich volkomen afhankelijk van de Vader op. Jezus had bij zijn komst naar de aarde afstand gedaan van al zijn goddelijke macht die Hij als Zoon van God kon laten gelden.

"Hij (=Jezus) heeft zijn grootheid opgegeven door de gestalte van een slaaf te aanvaarden en aan mensen gelijk te worden. Hij leefde als een mens en hij vernederde zich door gehoorzaam te worden tot in de dood, de dood aan een kruis." (Filippenzen 2:7-8, GNB1996)

Hij was niet relaxed omdat Hij als Zoon van God machtiger was dan al die mensen om Hem heen, maar omdat Hij als mens **vol was van de Heilige Geest**. Op die manier liet Jezus zien hoe een mens zoals jij en ik kan leven als hij in verbondenheid met Hem leeft.

We zijn als christengelovigen geroepen om discipelen van Jezus te zijn (Johannes 15:8, Matteüs 28:19) en zijn voorbeeld te volgen. Dat betekent dat we uit het leven van Jezus veel belangrijke lessen kunnen leren over de manier waarop WIJ als vrije mensen kunnen leven. In de komende onderwerpen worden daar veel voorbeelden van gegeven.

Belemmerd door onbeleden zonden

Veel innerlijke negatieve gevoelens, onrust en gebondenheden komen voort uit **onbeleden zonden**. Jezus had daar geen last van omdat Hij niet zondigde (Hebreeë 4:15). Zonden brengen scheiding tussen God en de gelovige en vormen een barrière voor de werking van Gods Geest in je leven.

"Maar uw ongerechtigheden maken scheiding tussen u en uw God, uw zonden doen Zijn aangezicht voor u verborgen zijn, zodat Hij u niet hoort." (Jesaja 59:2, HSV2010)

Daarom moeten alle bekende zonden **beleden** worden als je in de vrijheid wilt komen. Ook als er onbeleden zonden zijn die diep zijn weggestopt in de 'schuilhoeken van je hart'.

Bevrijding

Bevrijd worden van andere gebondenheden is vaak een samenspel tussen God en de gelovige. Dat kan ongeveer als volgt werken:

- De Heilige Geest doet de gelovige in zijn hart beseffen dat hij ergens door gebonden is.
- De gelovige reageert erop door ervan bevrijd te willen worden. Hij strekt zich in geloof uit naar Jezus en bidt om zijn bevrijding. Hij kan ook andere gelovigen om gebed vragen, vooral ook mensen met pastorale gaven.
- In het geval van demonische gebondenheid, worden *demonen uitgedreven*. Dit wordt dikwijls gedaan door andere gelovigen.
- Jezus maakt de gelovige vrij van zijn gebondenheid, door de kracht van de Heilige Geest.
- De gelovige is ervoor verantwoordelijk om in verbondenheid met Jezus te blijven leven, zodat de gebondenheid niet in de één of andere vorm terugkeert.
- Om verkeerde denkpatronen en gewoontepatronen te veranderen is tijd en volharding nodig.

In het volgende Bijbelgedeelte gaat het over veel voorkomende gebondenheden en zonden waardoor een gelovige niet de 'wedloop van het geloof' kan lopen. Hieruit blijkt duidelijk dat de gelovige daar zelf een actieve rol speelt.

"Welnu dan, laten ook wij ... afleggen alle last en de zonde, die ons zo gemakkelijk verstrikt. En laten wij met volharding de wedloop lopen die voor ons ligt, terwijl wij het oog gericht houden op Jezus, de Leidsman en Voleinder van het geloof ..." (Hebreeë 12:1-2, HSV2010)

Bevrijd gedachteleven

Veel mensen zijn niet vrij in hun denken. Ze laten hun gedachten beheersen door angst en zorgen, door negatieve herinneringen aan gebeurtenissen in het verleden en nog veel meer. God heeft je gemaakt als een zelfstandig denkend persoon die de baas hoort te zijn van zijn eigen gedachten. Het is niet de bedoeling dat je een slaaf, een gevangene wordt van je gedachten.

De basis voor een bevrijd gedachteleven is: denken en leven vanuit de waarheid van Gods Woord. Het effect van een bevrijd gedachteleven is innerlijke *vrede*.

Bevrijdende waarheid

Jezus was een volmaakt betrouwbare getuige van God de Vader. Hij sprak de waarheid, de hele waarheid en niets dan de waarheid. Sterker nog: Hij WAS de waarheid (Johannes 14:6). Jezus was vol van de waarheid en in zijn onderwijs bracht Hij een bevrijdende waarheid naar voren:

"... Als u in Mijn woord blijft, bent u werkelijk Mijn discipelen, en u zult de waarheid kennen, en de waarheid zal u vrijmaken." (Johannes 8:31-32, HSV2010)

Voor het dagelijks leven is de waarheid van Gods Woord voor iedere gelovige de volmaakte remedie tegen de leugenmacht van de satan. Als we de waarheid toepassen zal onze onwetendheid plaatsmaken voor inzicht en zal de waarheid ons vrijmaken van alles wat onze gedachten gebonden houdt.

"... uw liefde staat mij voor ogen en ik bewandel de weg van uw waarheid." (Psalm 26:3, NBV2004)

Gods waarheid is dan ook het belangrijkste en krachtigste hulpmiddel om zonden en gebondenheden te voorkomen. Ook om bevrijd te worden van alle geestelijke blokkades in je gedachten en in je gevoelens. Waarschijnlijk heeft ieder mens blinde vlekken, bepaalde denkpatronen waarvan hij niet doorheeft dat ze gebaseerd zijn op leugens of halve waarheden. Deze blinde vlekken, deze foute denkpatronen kunnen voor veel ellende en onvrijheid zorgen. Daarom zegt Gods Woord:

Leugens houden een mens gevangen, maar waarheid maakt je daarvan vrij. Er zijn veel leugens in omloop en ook christengelovigen koesteren nogal eens al of niet vroom klinkende leugens of halve waarheden waardoor ze de vrijheid missen die God hen wil geven. Hoe meer je je laat onderwijzen door de Bijbel en er zelf in leest, hoe meer Gods waarheid werkzaam kan zijn in je hart.

Eerlijk en transparant

Jezus was een open boek. Al wat er te vertellen was over God de Vader en wat zijn toehoorders konden bevatten, gaf Hij aan hen door. In de evangeliën lezen we dat zijn discipelen Hem geregeld vragen stelden, waar Hij dan eerlijke en onomwonden antwoorden op gaf. Ook daardoor leefde Jezus heel ontspannen. Jezus had dan ook niets te verbergen.

Mensen die iets te verbergen hebben, moeten altijd op hun hoede zijn uit vrees dat anderen achter hun geheim komen. Enkele voorbeelden:

- Veel mensen lopen rond met een geheime verslaving waar ze zich voor schamen, met onbeleden zonden of ze koesteren wrok tegenover mensen die hen iets hebben aangedaan.
- Anderen zijn niet open over hun verleden, zelfs niet tegenover de mensen die het dichtst bij hen staan.
- Weer anderen schamen zich omdat ze zich minder succesvol, welvarend of aantrekkelijk voelen dan anderen, of vanwege mislukkingen in het verleden.

Het kost heel wat energie om je anders voor te doen dan je bent. Je denkt misschien dat niemand het aan je ziet, maar dat is een illusie, want mensen hebben je beter door dan je denkt. Door geheimen te koesteren kun je in een zelfgebouwde gevangenis terecht komen. Er is maar één uitweg: kom ermee voor de dag. Spreek je uit tegenover vertrouwde mensen. Zij zullen geen misbruik van je openheid maken en zullen je eerder respecteren omdat je je kwetsbaar durft op te stellen. Rust niet voordat je een mens zonder geheimen bent geworden en je zult een bevrijd mens zijn.

Geen laag zelfbeeld

Hoe zou een rijk persoon zich voelen als hij van de ene dag op de andere ineens als dakloze ergens in een stad zou moeten leven voor de rest van zijn leven? Zo moet het voor Jezus zijn geweest toen Hij op aarde terecht kwam. Hij had al zijn goddelijke glorie en mogendheden afgelegd. Jezus werd geboren in een eenvoudig Joods gezin en werd vervolgens timmerman in het stadje **Nazaret** dat ook nog eens een slechte reputatie had. Toen zijn bediening begon ontmoette Jezus enorme weerstanden en onverschilligheid, vooral bij de geestelijke bobo's van die tijd. Uiteindelijk **stierf Jezus** als een vervloekte, verachte misdadiger. Er was niets meer van Hem over.

Toch heeft Jezus nooit minderwaardigheidsgevoelens gehad. Hij wist zich namelijk geliefd door God de Vader en was zich voortdurend bewust van zijn hoge komaf.

"... toen ook Jezus was gedoopt en hij aan het bidden was, werd de hemel geopend en daalde de heilige Geest in de gedaante van een duif op hem neer, en er klonk een stem uit de hemel: 'Jij bent mijn geliefde Zoon, in jou vind ik vreugde.' " (Lucas 3:21-22, NBV2004)

Elk kind van God mag zich geliefd weten door zijn hemelse Vader en dat is de belangrijkste basis voor je **nieuwe identiteit** als christengelovige en een **positief zelfbeeld**. God vond jou zo waardevol dat Hij zijn Zoon liet sterven om jou een nieuw leven te geven. Als de belangrijkste persoon van de hele wereld jou belangrijk vindt, dan BEN je ook iemand! Of niet? Laat niets en niemand je die zekerheid afnemen!

Doordat Jezus zich geliefd wist door zijn Vader kon Hij de haat en vijandschap van zijn tegenstander verdragen. Als je de **lijdensgeschiedenis van Jezus** in de evangeliën leest dan valt het op hoe koninklijk Jezus zijn lijden heeft doorstaan. Daarom mag je als geliefd kind van God je hoofd rechtop houden. Je bent van hoge adel en je wordt klaargemaakt voor een grootse toekomst!

Geen bezorgdheid en neerslachtigheid

Menselijkerwijs had Jezus veel redenen om bezorgd te zijn: Hij had geen vast inkomen, bezat niet meer dan de kleren die Hij droeg, was afhankelijk van wat de mensen Hem aanboden, ontmoette erg veel onbegrip onder de mensen en lag voortdurend overhoop met de Joodse godsdienstige leiders. Genoeg om over te piekeren.

Jezus deed wat de Vader wilde dat Hij zou doen en wist dat zijn Vader in elk opzicht voorzag in wat Hij nodig had. Daardoor was Hij zonder zorgen. Jezus bracht in praktijk wat Hij zijn toehoorders voorhield:

"... Uw hemelse Vader weet heel goed wat u allemaal nodig hebt. Geef het Koninkrijk van God en het doen van zijn wil de hoogste plaats in uw leven. Al het andere zal u dan geschonken worden." (Matteüs 6:32-33, HB2008)

Ook was Jezus nooit neerslachtig. De meeste neerslachtigheid komt voort uit te veel zorgen over zichzelf en uit zelfbeklag. Mensen die zich veel inzetten voor andere mensen zijn zelden eenzaam en zelden neerslachtig.

Bevrijding van negatief denken

Enkele handreikingen om tot bevrijding te komen:

- Leef in de realiteit en zie de realiteit onder ogen zonder te **vluchten** in een droomwereld of in herinneringen uit het verleden.
- Ontdek welke van je gedachtepatronen niet op waarheid berusten. Laat je daarbij leiden door de geopenbaarde waarheid van Gods Woord, eventueel daarbij geholpen door gelovigen met pastorale inzichten. Accepteer het Woord van God en belijd dat dit de bron is van bevrijdende waarheid. Spreek vooral na wat de Bijbel zegt over je probleemgebied.
- Belijd je vasthouden aan de leugen als zonde tegenover God. Je bent geen slachtoffer van de leugen, maar degene die de leugenachtige gedachten bent gaan koesteren. Vraag God je er grondig van te reinigen. Wijs die leugens dan af in de naam van Jezus. Ontzeg de satan het recht om je verder nog lastig te vallen met deze leugens.
- Bereid je voor op een periode van strijd in je gedachteleven. Vertrouw op Gods aanwezigheid in dat proces en sta vast in het vertrouwen dat Hij samen met jou tot overwinning zal komen. God levert de overwinningskracht, maar jij bent verantwoordelijk om je hart er telkens bewust voor te openen.
- Als je dit allemaal te moeilijk vindt of als je er niet 'doorheen komt', zoek en accepteer hulp en gebed van andere gelovigen.

Bevrijd gevoelsleven

Verstand en gevoel

Verstand en **gevoel** zijn twee belangrijke functies van je **ziel**, van je bewuste innerlijke leven. Het zijn geen losse onderdelen van je ziel, want ze werken voortdurend samen. Je emoties komen voor het grootste deel voort uit je gedachten. Als je bijvoorbeeld aan blijde dingen denkt dan voel je je ook blij. Als je aan negatieve dingen denkt voel je je somber. Je emoties kunnen ook worden beïnvloed door wat er in je omgeving gebeurt.

Goede, positieve gedachten, die in overeenstemming zijn met de waarheid van Gods Woord, zorgen voor stabiliteit in je levenshouding en voor prettige emoties: **blijdschap** en **vrede**. De basisvoorwaarde voor een bevrijd gevoelsleven is dat het gevoel zich laat sturen door het verstand dat op Gods waarheid is gericht. Zodra je emoties de overhand krijgen en je verstand teveel naar de achtergrond wordt gedrukt, raak je uit balans en dan ontstaan er problemen. Dit is altijd het geval bij onbeheerste **vrees** of **boosheid** en bij **onbeheersbare verlangens**.

Als je last hebt van negatieve gevoelens, zoek dan uit welke gedachten achter die gevoelens schuil gaan. Zijn die gedachten wel helemaal waar? Wat zegt de Bijbel daarover? Hierna volgen enkele voorbeelden van veel voorkomende negatieve gevoelens waardoor je geblokkeerd kunt raken.

Geen angst of vrees

Jezus werd door geen enkele vorm van angst of vrees beheerst. Daarom kon Jezus rustig slapen in een vissersboot **terwijl de storm om Hem heen raasde**. Jezus was ook niet bang om **naar Jeruzalem te gaan** (waar het gevaarlijk voor Hem was) omdat Hij zich door de Vader liet leiden en DUS veilig was. Dit wordt geïllustreerd in het volgende gesprek tussen Jezus en zijn discipelen:

"Daarna zei Hij tegen de discipelen: Laten wij weer naar Judea gaan. De discipelen zeiden tegen Hem: Rabbi, de Joden hebben U onlangs nog geprobeerd te stenigen, en gaat U daar weer heen? Jezus antwoordde: Zijn er niet twaalf uren in de dag? Als iemand overdag loopt, stoot hij zich niet, omdat hij het licht van deze wereld (=daglicht) ziet, maar als iemand 's nachts loopt, stoot hij zich, omdat het licht niet bij hem is." (Johannes 11:7-10, HSV2010)

De veiligste plek is ook voor gelovigen ... om in het centrum van Gods wil te zijn. Daar kan je niets overkomen wat buiten Gods wil omgaat en dan zit je dus goed.

Jezus wist zich voortdurend beschermd door zijn Vader. Daarom wist Hij dat zijn tegenstanders Hem niets konden doen voordat de vastgestelde tijd van zijn **lijden en sterven** aanbrak. Veel gelovigen maken zich bang om wat hun kan overkomen, maar daarbij kunnen ze gemakkelijk voorbijgaan aan het feit dat er niets met hen zal gebeuren buiten de wil van God. Ook in extreme situaties hoeven we ons geen zorgen te maken, zoals blijkt uit de volgende uitspraak van Jezus over gevangenschap:

"En wanneer ze u zullen weggeleiden om u over te leveren, wees dan van tevoren niet bezorgd wat u spreken moet, en bedenk het niet; maar wat u op dat moment gegeven zal worden, spreek dat, want u bent het niet die spreekt, maar de Heilige Geest." (Marcus 13:11, HSV2010)

Geloofsvertrouwen neemt je angst voor de toekomst weg; er komt **hoop** voor in de plaats.

Toch weten we dat Jezus eenmaal echt bang is geweest. Dat was toen Hij in de olijfgaard **Getsemane** was, in de nacht voorafgaande aan zijn intense lijdenstijd. Jezus zag er vreselijk tegenop. Maar Hij deed het enige juiste wat Hij kon doen: de tijd nemen om er met zijn hemelse Vader over te spreken. Eindelijk kon Jezus zijn wil in vertrouwen overgeven aan zijn Vader. Toen was de angst verdwenen en ging Hij zijn lijden tegemoet. Dit is HET voorbeeld van Jezus over de manier waarop je als gelovige met angst mag omgaan.

Niet afhankelijk van omstandigheden

Jezus liet zich niet verrassen door allerlei omstandigheden. Op het meer van Galilea werden Jezus en zijn discipelen **overvallen door een gevaarlijke storm**. De discipelen raakten in paniek en maakten Jezus wakker, die heerlijk relaxed lag te slapen. Jezus bracht de storm tot bedaren en verweet zijn discipelen dat ze er niet aan dachten dat je boot NOOIT kan vergaan wanneer Jezus aan boord is. Hoe groot de problemen ook zijn waar je mee worstelt, hoe hevig de beproevingen ook zijn die je meemaakt, samen met Jezus kom je er uit.

Als je in een crisissituatie terecht bent gekomen, kunnen zulke opmerkingen als goedkope doodoeners klinken die je al zo vaak gehoord hebt en waar je op dat moment niets mee kan. Dat klopt. Het zijn ook geen opmerkingen waar je veel aan hebt wanneer je bent overvallen door een zware beproeving, maar wel wanneer je van de eerste schok hersteld bent en er klaar voor bent om het te gaan verwerken. Ben je stuk van binnen, voel je je zwaar beschadigd? Dan geeft de Bijbel goed nieuws:

"Hij geneest wie gebroken zijn en verzorgt hun diepe wonden." (Psalm 147:3, NBV2004)

Uit veel Bijbelgedeelten blijkt dat God speciale aandacht wil geven aan gebroken mensen die Hem zoeken. Het kan even duren, maar geloof me: God wil je er doorheen helpen en je ECHTE troost en vrede geven en neem er de tijd voor om die troost en vrede bij Hem te vinden. Je ontvangt dan kracht om te kunnen omgaan met je levenssituatie en daar word je innerlijk sterker van.

Niet leven om anderen tevreden te stellen

Jezus liet zijn agenda door niemand invullen. Jezus hield van de mensen, maar Hij probeerde niet om alle mensen hun zin te geven en te doen wat zij wilden. Toen **Jaïrus** Hem bijvoorbeeld vroeg om met hem mee naar huis te gaan om zijn dochter te genezen, nam Hij rustig de tijd om onderweg een **zieke vrouw** te genezen. Jaïrus baalde waarschijnlijk erg van dat hinderlijke oponthoud en toen hij bericht kreeg dat zijn dochtertje al gestorven was, moet Hij wel hevig teleurgesteld zijn geweest. Waarom moest Jezus zo treuzelen? Jezus had natuurlijk wel door wat er in Jaïrus omging en vol begrip zei Hij:

"... Wees niet bevreesd, geloof alleen, en zij zal behouden (=genezen) worden." (Lucas 8:50, HSV2010)

De situatie was bij Jezus niet uit de hand gelopen en de geschiedenis liep goed af. Jaïrus had niet alleen zijn dochter gezond en wel teruggekregen, maar Hij had zelf ook een les geleerd die hij zijn leven lang niet zou vergeten: vertrouw op Jezus, dan komt alles goed, ook al lijkt alles mis te gaan.

Een soortgelijke situatie komen we tegen in Johannes 11. Toen Jezus hoorde dat zijn vriend Lazarus doodziek was, liet Hij zich niet opjagen om meteen naar Hem toe te gaan. Jezus had andere plannen en zei tegen zijn discipelen:

"... Lazarus is gestorven, om jullie ben ik blij dat ik er niet bij was: nu kunnen jullie tot geloof komen ..." (Johannes 11:14-15, NBV2004)

Jezus zou Lazarus opwekken uit de dood en dat wonder zou een grotere impact hebben dan een genezingswonder. Het was ook een belangrijke les in **geloofsvertrouwen** voor zijn discipelen.

Veel mensen laten hun agenda veel te veel invullen door anderen. Dat kan komen doordat ze een te sterke behoefte hebben om door anderen aardig gevonden te worden, voor mensen sterke **gevoelsmatige karaktereigenschappen**. Als je een instelling hebt dat je iedereen tevreden wilt stellen, omdat je meent dat je op die manier Gods liefdegebed vervult, kun je behoorlijk in de stress komen. Uiteindelijk blij je dan je tijd te vullen met veel zinloze bezigheden alleen om mensen maar tevreden te stellen. Dat is één van de vele vormen van gebondenheid. God wil dat je vrij bent. Vraag God om inzicht om te kunnen onderscheiden wat belangrijk en minder belangrijk is. Als je je hierin aangesproken voelt, maak je vrij uit die gebondenheid waardoor je niet toekomt aan wat God wil dat je doet. Hecht meer waarde aan Gods goedkeuring en Gods bedoelingen met je leven dan aan de goedkeuring van mensen!

Vergevingsgezindheid

"En het Woord (=Jezus) is vlees geworden en heeft onder ons gewoond en wij hebben Zijn heerlijkheid gezien, een heerlijkheid als van de Eniggeborene van de Vader, vol van genade en waarheid." (Johannes 1:14, HSV2010)

Jezus bracht niet alleen de waarheid, maar Hij was ook vol genade. Hij had geen veroordelende, kritische instelling tegenover de mensen die naar Hem kwamen luisteren, maar een houding van vergevingsgezindheid. Jezus sloot niemand uit en daarmee toonde Hij de liefde van God voor alle mensen, niemand uitgezonderd. Jezus toonde zelfs liefde voor zijn vijanden toen Hij het oor genas van iemand uit het arrestatieteam bij zijn **gevangenneming in Getsemane**. Later bad Jezus om vergeving voor de soldaten die Hem kruisigden:

"... Vader, vergeef hun, want ze weten niet wat ze doen ..." (Lucas 23:34, NBV2004)

Omdat Jezus zo **vergevingsgezind** was, koesterde Hij geen wrok tegenover mensen. Vergeving schenken betekent immers het einde van boosheid. Veel mensen koesteren **boosheid** tegenover mensen waarvan ze vinden dat die hen iets hebben aangedaan of hen tekortgedaan hebben. Als zij het niet kunnen opbrengen om het die ander te vergeven, kan boosheid ook overgaan in **wrok of bitterheid**.

Gebrek aan vergevingsgezindheid is één van de meest voorkomende blokkades bij gelovigen. Zijn er mensen die je een naar gevoel bezorgen als je aan hen denkt? Denk je nog geregeld aan wat ze je hebben aangedaan of hoe ze je hebben gekwetst, genegeerd of over je heen zijn gelopen? Vergeven is geen optie, maar een must voor elke gelovige. Een Bijbelse opdracht.

Het is zelfs zo belangrijk dat wie de ander niet vergeeft, zelf ook geen vergeving van zonden ontvangt en dat is de keiharde werkelijkheid.

"Want als u de mensen hun overtredingen vergeeft, zal uw hemelse Vader u ook vergeven. Maar als u de mensen hun overtredingen niet vergeeft, zal uw Vader uw overtredingen ook niet vergeven." (Matteüs 6:14-15, HSV2010)

Vrij van verkeerde verlangens

Zodra Jezus zijn bediening begon, onmiddellijk na **zijn doop in de Jordaan**, werd Jezus door de Heilige Geest **naar de woestijn geleid** om zijn vijand, de satan, te ontmoeten. De satan probeerde Jezus te verleiden om dingen te doen die niet pasten binnen het plan van God. De eerste verzoeking ging over de lichamelijke behoefte aan voedsel. Na 40 dagen vasten kreeg Jezus een sterk verlangen naar eten. De satan suggereerde Jezus om dan maar brood te maken uit stenen, een koud kunstje voor de Zoon van God. In dezelfde woestijn had God ooit manna gegeven aan een miljoenenvolk, dus waarom nu niet? Maar Jezus wilde in de kracht van de Heilige Geest alleen doen wat de Vader Hem had opgedragen en beschouwde zijn eigen lichamelijke behoeften als iets van een lagere prioriteit:

"... De mens zal niet leven van brood alleen, maar van ieder woord dat uit de mond van God komt." (Matteüs 4:4, WV2012)

Jezus weerstond de verleiding om zelfzuchtig te handelen en het verlangen van zijn lichaam te bevredigen doordat Hij Gods waarheid en Gods wil tegenover de verzoeking van de satan stelde. Jezus verkoos de geestelijke zegeningen van God boven de bevrediging van zijn lichamelijke behoefte. Niet dat zijn verlangen naar voedsel op zich zondig was, maar in deze situatie zou het wel verkeerd zijn.

Enkele handreikingen om tot bevrijding van zondige verlangens te komen:

- Besef dat het overmatig toegeven aan je **begeerten** een voedingsbodem is voor je **oude natuur**, waardoor je **geloofsgroei** en je vrijheid in de Heer wordt belemmerd. Laat je daarbij leiden door de geopenbaarde waarheid van Gods Woord, eventueel daarbij geholpen door gelovigen met pastorale inzichten.
- Onderwerp je aan het **Woord van God** en accepteer **Gods zegeningen** als ruim voldoende om een gelukkig mens te zijn. Vraag of God je ogen verder wil openen voor zijn geestelijke en materiële zegeningen.
- Belijd je overmatig toegeven aan je begeerten als zonde tegenover God. Je bent geen slachtoffer van je begeerten, maar degene die de begeerten heeft gekoesterd. Vraag Hem je er grondig van te reinigen. Wijs alles waar je verkeerde begeerten naar uitgaan, af in de naam van Jezus. Vertrouw op Gods hulp daarbij.
- Bereid je voor op een periode van strijd in je gevoelsleven. Vertrouw op Gods aanwezigheid in dat proces en sta vast in het geloof dat Hij samen met jou tot overwinning zal komen. God levert de overwinningskracht, maar jij bent verantwoordelijk om je hart er telkens bewust voor te openen.
- Als je dit allemaal te moeilijk vindt of als je er niet 'doorheen komt', zoek en accepteer hulp van andere gelovigen.

Verslaafdheid

Gebondenheid aan de oude natuur

Sommige mensen hebben het onderspit moeten delven in de strijd tegen verkeerde **verlangens**. Ze hebben eraan toegegeven en zijn eraan verslaafd geworden. Zij zijn niet meer vrij in hun doen en laten omdat de verslaving krachtiger is dan hun eigen wilskracht.

Bij verslaafdheid is het je **oude, zondige natuur** (ook wel 'vlees' genoemd) die zich tegen God keert en die de Heilige Geest tegenwerkt. Verslavingen komen helaas ook bij **wedergeboren** gelovigen voor. In veel gevallen komt dat doordat een verslaafd persoon tot **bekering** komt en zijn leven nog niet op orde heeft. Sommige verslaafde mensen komen heel radicaal tot geloof en breken dan direct met bepaalde verslavende gewoonten. Anderen gaan door een proces om zover te komen. Aan de andere kant zijn er ook wedergeboren gelovigen die een terugval meemaken in hun geloofsleven en zich dan laten misleiden tot verslavend gedrag.

Verslaving en geloof

Helaas zijn er ook christenen die vinden dat een verslaving (bijvoorbeeld roken) niets met hun geloof te maken heeft, maar zij vergissen zich ernstig. Zulke gelovigen kunnen best actief zijn binnen hun kerkelijke kring, een degelijke godsdienstige overtuiging hebben en allerlei christelijke dingen doen, maar het blijven MENSELIJKE activiteiten en echt GEESTELIJK leven en GEESTELIJKE groei is er dan niet of nauwelijks bij.

Het Gods nadrukkelijke wens dat zijn mensen vrij zijn. Denk maar aan de spectaculaire bevrijding van Gods volk Israël uit Egypte, waar ze als slaven onderdrukt werden.

"Ik ben de HEER, uw God, die u uit Egypte, uit de slavernij, heeft bevrijd." (Exodus 20:2, NBV2004)

Jezus predikte het koninkrijk van de hemel, waarin de gelovigen vrij zijn in de betekenis van: **bevrijd, verlost uit de macht van de satan**. Wedergeboren gelovigen zijn nog wel geneigd tot zondigen, maar de zonde hoort geen heerschappij meer over hen te hebben.

"... waar de Geest van de Heer is, daar is vrijheid." (2 Korintiërs 3:17, NBV2004)

Maar het is niet de bedoeling dat christengelovigen hun vrijheid gaan misbruiken om verslaafd te worden of te blijven. De volgende woorden van de apostel Paulus beschrijven heel duidelijk dat verslaafdheid niet bij een christen past:

"U zegt: 'Alles is mij toegestaan.' Maar niet alles is goed voor u. Zeker, alles is mij toegestaan, maar ik mag me door niets laten beheersen." (1 Korintiërs 6:12, NBV2004)

Achtergronden van verslaafdheid

We weten allemaal van verslavingen aan alcohol, roken, drugs en verder aan pornoverslaving, gokverslaving, enzovoort. Verslavingen zijn meestal bewuste of onbewuste pogingen om diepliggende problematiek te ontvluchten of ze dienen als een soort medicijn om spanningen of innerlijke pijn te verlichten.

Die problematiek heeft vaak te maken met het niet goed kunnen omgaan met hun levenssituatie of met onverwerkte ervaringen uit het verleden. Innerlijke pijn kan bijvoorbeeld het gevolg zijn van mishandeling, seksueel misbruik, opgegroeid zijn in een niet goed functionerend gezin, verlies van een geliefd persoon of andere traumatische ervaringen.

Ook minder in het oogspringende oorzaken kunnen iemands zielenleven zo ontregelen dat men vlucht in een verslaving, bijvoorbeeld eenzaamheid, een negatief zelfbeeld, depressiviteit en allerlei psychische stoornissen.

Gevolgen van verslaafdheid

De gevolgen van verslaafdheid zijn enorm, in veel opzichten. Om er enkele te noemen:

- Veel verslavingen (zoals verslaving aan bijvoorbeeld alcohol, drugs en roken) hebben ernstige gevolgen voor de gezondheid en bekorten het leven.
- Gezinsleden van verslaafden lijden onder de verslaving (vooral bij roken in hun bijzijn, drugs en alcohol).
- Doordat bepaalde verslavingen verkeerd gedrag uitlokken (zoals bij alcohol en drugs) zorgt het gedrag van zulke verslaafden vaak voor veel overlast, schade en ongelukken. Daardoor worden anderen gedupeerd, gewond of zelfs gedood en draait de samenleving op voor de gevolgen.
- De meeste verslavingen kosten de verslaafde handenvol geld, waardoor er in veel gevallen onvoldoende geld is voor het normale levensonderhoud.
- Veel verslavingen hebben een sociaal isolement tot gevolg. De contacten met familieleden en vrienden worden steeds slechter.

Hulp nodig bij verslaafdheid?

Een verslaving geeft geen oplossing voor het onderliggende probleem, maar geeft tijdelijk het gevoel dat het even weg is. Een verslaving kan het beste worden bestreden als de onderliggende oorzaken worden aangepakt. We komen hier al gauw op het terrein van specifieke hulp door ervaren hulpverleners. De meeste verslaafde personen zijn niet in staat om zelfstandig en zonder hulp van hun verslaving af te komen.

Verslaafden zijn vaak niet in staat om logisch denkend de consequenties van hun verslaafdheid te overzien, omdat ze zich zo door hun gevoel laten overheersen. Gemiddeld duurt het tien jaar voordat een ernstig verslaafde de hulp van derden inroept en dat is natuurlijk rijkelijk laat. Er zijn in ons land gelukkig allerlei instanties en hulpverleners die zich daarmee bezighouden. Ook mensen met een verslaafd gezinslid hebben vaak deskundige hulp nodig omdat het niet eenvoudig is om er goed mee om te gaan.

Sommige mensen breken ineens met een verslaving, maar bij anderen werkt het beter om geleidelijk te stoppen. Een en ander hangt samen met de aard van de verslaving en de eigen persoonlijkheid. Voor de meeste soorten verslavingen zijn boeken die specifiek ingaan op deze problematiek. Bij hardnekkige verslavingen is er bijna altijd professionele hulp nodig.

Herscheping leent zich er niet voor om uitgebreid op de complexe verslavingsproblematiek in te gaan. Daarom beperken we ons hierna tot (enkele) verslavingen bij gelovigen, waar ze min of meer zelfstandig vanaf kunnen komen als ze openstaan voor Gods hulp en kracht, want Hij is de belangrijkste en meest betrouwbare toevlucht bij verslaafdheid. Mensen kunnen erbij helpen, maar de krachtbron is God.

"... u zult mijn gids zijn, mij leiden, tot eer van uw naam, mij losmaken uit het net dat voor mij is gespannen, u bent mijn toevlucht." (Psalm 31:4-5, NBV2004)

Roken

Als voorbeeld gaan we het nu hebben over rookverslaving. Verslaafdheid aan het roken is een voorbeeld van een verslaving die het gevolg is van verkeerde keuzen, zoals op jonge leeftijd stoer willen doen of bij een bepaalde groep willen horen. De gevolgen van deze verslaving zijn buitengewoon ernstig. Rookverslaafden weten maar al te goed:

- dat het erg schadelijk is voor hun lichaam
- dat ze hun leven met een flink aantal jaren bekorten (ook al kent iedereen wel een roker die ouder dan 90 jaar is geworden)
- dat hun eventuele huwelijkspartner dus jarenlang onnodig weduwe of weduwnaar zal zijn
- dat passief roken lichamelijke schade toebrengt aan de mensen om hen heen

Toch kiezen ze ervoor om te blijven roken en om op een onverantwoordelijke manier met hun leven om te gaan. Rokende kerkgangers willen er meestal niet aan dat rookverslaving een ernstige barrière is voor de doorwerking van Gods Geest. Je 'vlees' en Gods Geest zijn immers gezwoeren vijanden (Galaten 5:16-18). Wanneer je jezelf als een slaaf onderwerpt aan je verlangen om te roken, kun je je niet tegelijk door Gods Geest laten aansturen. Dat kan niet. Daarom gaan rookverslaving en geestelijke vitaliteit niet samen. Het is niet voor niets dat rokers bij de meeste zendingsgenootschappen niet worden aangenomen! Een gelovige die ernstig verlangt naar een toegewijd, rein en heilig leven in afhankelijkheid van God kan er niet omheen: hij zal met zijn rookverslaving moeten breken. Wie met zijn verslaving bij Jezus komt, zal niet verwijtend worden afgewezen. Door het geloof kan hij hulp en kracht ontvangen die nodig is om tot overwinning en bevrijding te komen.

In dit verband las ik eens het getuigenis van een christelijk echtpaar dat een gesprek had gehad met hun burens die overduidelijk vol waren van Gods Geest. In hun hart ontstond een verlangen naar een echt, levend geloof. Ze gingen samen op de knieën om God te vragen om de vervulling met zijn Geest, net als hun burens. Ze waren rookverslaafd, maar ze hadden op dat moment niet door dat hun verslaving de doorwerking van Gods Geest zou tegenhouden. In zijn liefdevolle genade gaf God hen toch de zegen van de innerlijke vernieuwing door de Heilige Geest en ... tot hun verbazing was vanaf dat moment de rookverslaving ook voorbij! God deed een wonder door hen te bevrijden van de verslaving en toen was er ruimte in hun leven voor de Heilige Geest. Dit voorbeeld is een duidelijke illustratie van de relatie tussen geloof en verslaving en dat leven vanuit Gods Geest niet samengaat met verslaafdheid.

Alcoholverslaving

Dan nu enkele opmerkingen over alcoholverslaving, waarover natuurlijk veel meer te zeggen valt. Bij alcoholverslaving (misschien wel de verslaving die de meeste schade toebrengt aan mensenlevens) spelen vaak andere factoren een rol dan bij rookverslaving.

Alcohol is één van de giftigste stoffen bij overmatig gebruik. Waarom zijn alcoholhoudende dranken zo populair? Lekker is het niet, want de stof dooft de smaaksensoren in je mond. Wat je wel prettig kunt vinden is dat alcohol je spieren ontspant, waardoor de dagelijkse spanningen weg LIJKEN te vloeien. Maar door op een geforceerde manier ontspanning te scheppen ontstaat er weer andere spanning, omdat je lichaam altijd stressvol reageert op gifstoffen. Dus rust geven doet alcohol ook niet. Alcohol geeft het GEVOEL van saamhorigheid als je met anderen drinkt, maar ook dat is een illusie: alcohol schept juist afstand tussen mensen want het verdooft je gevoelens, maakt je eerder agressief en bevordert asociaal gedrag. Voor velen is alcohol een soort vluchtmiddel, maar het lost geen enkel probleem op: het geeft alleen maar MEER problemen. Kortom: alcohol is een grote leugen.

"Laat je niet verleiden door de glans van wijn, wanneer hij fonkelt in de beker. Hij glijdt zo makkelijk over de tong, maar later bijt hij als een slang, spuit hij gif als een adder." (Spreuken 23:31-32, NBV2004)

"Wijn is een spotter, sterkedrank een onruststoker, niemand die daardoor gaat zwalken, is wijs." (Spreuken 20:1, HSV2010)

Om het nog wat moeilijker te maken: terwijl roken zonder meer verwoestend is voor de gezondheid, is matig alcoholgebruik dat niet. De Bijbel propageert naar mijn mening geen geheelonthouding. Jezus zorgde immers voor een enorme hoeveelheid wijn tijdens een bruiloft in Kana. Daarbij moet je wel bedenken dat men in die tijd de wijn altijd sterk verdund met water dronk!

Toch geloof ik dat geheelonthouding een verstandigere keus zou zijn voor de meeste mensen, vooral voor gezinnen met kinderen. Bij veel ouders die alcohol gebruiken heerst het wijdverbreide misverstand dat je kinderen het beste kunt leren om binnen het gezin op een beheerste manier alcohol te gebruiken. Recent onderzoek heeft aangetoond dat dit een fabeltje is en dat er duidelijk minder drankmisbruik voorkomt bij kinderen uit alcoholvrije gezinnen.

In de Bijbel wordt een verband gelegd tussen alcoholgebruik en de Heilige Geest. De bekendste Bijbeltekst is in dit verband de volgende:

"En bedrinkt u niet aan wijn, waarin bandeloosheid is, maar wordt vervuld met de Geest ..." (Efeziërs 5:18, NBG1951)

Alcohol wordt wel het blusmiddel voor de Heilige Geest genoemd, hetzelfde principe dus als wat we bij rookverslaving hebben gezien: het houdt de actieve werkzaamheid van Gods Geest in ons leven tegen.

Uitgangspunten

- Accepteer je eigen verantwoordelijkheid om goed met je leven om te gaan.
- Vertrouw op Gods aanwezigheid in het hele proces van het loskomen van je verslaving en spreek in geloof uit dat Hij samen met jou tot overwinning zal komen. God levert de overwinningskracht, maar jij bent verantwoordelijk om je hart er telkens bewust voor te openen en om praktische keuzes te maken.
- Vraag en accepteer de hulp van medegelovigen, pastorale werkers of hulpverleners als je het alleen niet aankan.

Aan de slag

- Besef dat God je heeft geroepen tot vrijheid en dat verslaafdheid een zonde is waardoor je niet leeft tot eer van God en tot schade van jezelf en anderen. Belijd die zonde aan God.
- Probeer er achter te komen waarom je tot je verslaafdheid bent gekomen. Zijn er teleurstellingen die je niet goed hebt verwerkt (zie hoofdstuk ' **Beproevingen** ')? Word je gedreven door een verkeerde manier van denken (zie hoofdstuk ' **Anders denken** ')? Of wil je gewoon rebels of stoer zijn, of net zo doen als je vrienden? Werk aan die achterliggende oorzaken, zo nodig met hulp van anderen. En ben je echt zoveel gelukkiger geworden aan die verslaving?

- Besluit dat je met je verslaafdheid wilt breken op grond van goede motieven en Bijbelse uitgangspunten, zoals:
 - Doe het om vrij te willen zijn van de slavernij, en vrij om God te dienen (1 Korintiërs 6:12).
 - Doe het om meer vanuit de verbondenheid met Gods Geest te leven.
 - Doe het om je gezinsleden of anderen er niet langer door te benadelen of te irriteren.
 - Doe het uit verantwoordelijkheid om goed met je lichaam, je tijd, je aandacht en je geld om te gaan.
- Vertrouw op Gods kracht en hulp.
- Neem stappen om ineens, of zo nodig geleidelijk te breken met je verkeerde gewoonte. Als je het niet alleen kan, roep dan de hulp in van vertrouwde mensen uit je directe omgeving of van deskundigen. Maak een plan, want zonder plan zul je NIET met je verslaving kunnen breken.

Vrij van verslaving blijven

- Neem jezelf ernstig voor om niet terug te vallen. Bid God om een diepe afkeer van je verslaving.
- Laat je niet ontmoedigen als je een tijdelijke terugval hebt. De meesten van ons hebben ooit door vallen en opstaan leren lopen. Je bent één keer vaker opgestaan dan dat je gevallen bent.
- Besef dat je lange tijd gevoelig blijft voor de verleiding om weer terug te vallen. Neem daarom gepaste maatregelen en vermijd verleidelijke omstandigheden.
- Geniet van je nieuw ontvangen vrijheid.
- Wees trouw in je dagelijkse ontmoeting met God

Gezondheid, zonde en ziekte

God de heemeester

In Bijbelboek Exodus lezen we de volgende woorden van God:

"Hij (=God) zei: Als u aandachtig luistert naar de stem van de HEERE, uw God, en doet wat juist is in Zijn ogen, als u Zijn geboden gehoorzaamt en al Zijn verordeningen in acht neemt, dan zal Ik geen enkele van de ziekten over u brengen die Ik over Egypte gebracht heb, want Ik ben de HEERE, uw Heemeester." (Exodus 15:26, HSV2010)

Veel Bijbellezers lezen in dit Bijbelgedeelte: "God geneest!" Maar als je goed leest, ontdek je dat God het hier niet had over genezing van ziekten, maar over vrij blijven van ziekten. God heeft een levenswet aan zijn volk gegeven die ook een recept was voor lichamelijke en psychische gezondheid. De Bijbel in Gewone Taal laat dit beter zien dan de andere Nederlandse Bijbelvertalingen:

"... Ik ben de Heer. Ik zorg ervoor dat jullie gezond blijven." (Exodus 15:26, BGT2012)

God wil dus in de eerste plaats ziekten voorkómen. Tegelijk blijkt uit deze woorden van God dat mensen zelf de verantwoordelijkheid hebben om zo goed mogelijk te leven om gezond te blijven. Dat horen we niet zo graag. Want van nature willen we leven zoals we zelf willen en tegelijk willen we een God achter de hand hebben die ons geneest als we ziek zijn. Maar zo werkt het niet!

Maar God is ook een God die zieken geneest. Daarvan zien we veel voorbeelden in het Oude Testament. En toen Jezus op aarde was **genas Hij enorm veel zieken**. Jezus leerde zijn apostelen hetzelfde te doen (zie bijvoorbeeld Matteüs 10) en gaf gelovigen de belofte dat er zieken zouden genezen in zijn naam (Marcus 16:16-18). Het **genezen van zieken** hoort dus duidelijk bij het koninkrijk van de hemel en bij de taak van de **Gemeente van Jezus**.

Relatie tussen zonde en ziekte

Laten we nu twee genezingen van Jezus bekijken waarbij er WEL een relatie tussen zonde en ziekte was.

1. Nadat Jezus een **een man had genezen die al 38 jaar ziek was**, kwam Hij die man tegen op het tempelplein. Jezus zei toen tegen hem:

"... U bent nu gezond ... maar zondig niet meer, anders gebeurt er iets ergers met u ..." (Johannes 5:14-15, GNB1996)

Jezus legde de man uit dat er in dit geval wel een relatie was tussen zijn zonden en de ziekte. Wat die relatie was weten we niet, maar de man heeft die woorden waarschijnlijk heel goed begrepen en in zijn oren geknoopt. In ieder geval wilde Jezus hem waarschuwen om goed om te gaan met de nieuwe mogelijkheden die nu voor hem lagen, en zijn dankbaarheid tegenover God te uiten ander te gaan leven.

2. Toen Jezus eens werd geconfronteerd met een verlamde man die op zijn ligbed door een gat in het dak voor zijn voeten werd neergelaten, reageerde Hij als volgt:

"... Zoon, uw zonden zijn u vergeven." (Marcus 2:5, HSV2010)

Jezus vergaf de zonden van de verlamde man. Maar daarvoor hadden de vrienden hem toch niet bij Jezus gebracht? Jezus moet er een reden voor gehad hebben om de verlamde man in eerste instantie niet te genezen, maar zijn zonden te vergeven. Zijn lichamelijke conditie was in de ogen van Jezus minder ernstig dan zijn geestelijke conditie. Was zijn verlamdheid het gevolg geweest van een bepaalde zonde? Of was hij opstandig geworden tegenover God vanwege zijn treurige omstandigheden? We hoeven het niet te weten, maar belangrijk was het wel. De zonden van de verlamde man vormden een belemmering voor goddelijke genezing. De verlamde man moet precies geweten hebben waar Jezus op doelde toen Hij het had over zijn zonden, die hij steeds als een last had gedragen. Hij merkte dat die last van hem afviel, dat zijn geweten gezuiverd was en dat hij een diepe vrede in zijn hart kreeg. En vervolgens genas Jezus hem van zijn verlamdheid en kon hij weer lopen.

Ziekte en zelfonderzoek

In de Bijbel lezen we dat God mensen wil genezen, bijvoorbeeld door ziekenzalving. Daarover lezen we het volgende:

"Is iemand van u ziek? Laat hij de oudsten van de gemeente roepen; zij moeten een gebed over hem uitspreken en hem met olie zalven in de naam van de Heer. En het gelovige gebed zal de zieke redden en de Heer zal hem oprichten. En als hij zonden heeft begaan, zal het hem vergeven worden." (Jakobus 5:14-15, WV2012)

Ook hier lezen we iets over een mogelijke relatie tussen zonde en ziekte. Bij het genezen van zieken moet er rekening mee worden gehouden dat zonden de oorzaak van de ziekte kunnen zijn en dat die dus eerst beleden moeten worden.

Ook de apostel Paulus noemt de relatie tussen zonde en ziekte. Een voorbeeld: in de gemeente van Korinte waren er zondige praktijken bij de avondmaalsvieringen die onnodige ziekten en sterfgevallen opleverden:

"Daarom maakt iemand die op onwaardige wijze van het brood eet en uit de beker van de Heer drinkt, zich schuldig tegenover het lichaam en het bloed van de Heer ... Daarom zijn er onder u veel zwakke en zieke mensen en zijn er al velen onder u gestorven. Als we onszelf zouden toetsen, zouden we niet worden veroordeeld." (1 Korintiërs 11:27-31, NBV2004)

Binnen het pastoraat in onze kerkelijke kringen is het bijna een taboe onderwerp om beproefde gelovigen erop aan te spreken dat hun beproevingen geheel of gedeeltelijk veroorzaakt kunnen zijn door hun eigen gedrag. Beproefde mensen hebben behoefte aan bevestiging, bemoediging en acceptatie, niet aan mensen die hen een schuldgevoel aanpraten. Maar als er sprake is van eigen schuld die vervolgens wordt verdrongen of ontkend, heeft men er een extra probleem bij en wordt het alleen maar moeilijker om er goed mee om te gaan.

Zonde is niet altijd de oorzaak van ziekte

Het was sabbat en Jezus liep een eindje te wandelen met zijn twaalf discipelen.

"In het voorbijgaan zag Jezus iemand die al vanaf zijn geboorte blind was. Zijn leerlingen vroegen: 'Rabbi, hoe komt het dat hij blind was toen hij geboren werd? Heeft hij zelf gezondigd of zijn ouders?' 'Hij niet en zijn ouders

ook niet,' was het antwoord van Jezus, 'maar Gods werk moet door hem zichtbaar worden.' (Johannes 9:1-3, NBV2004)

De discipelen stelden een goede vraag, want in de Bijbel (en vooral in het Oude Testament) lezen we dat iemands zondige gedrag vaak de **oorzaak van beproevingen** kan zijn, waaronder ziekten. Jezus zei dat eventuele zonden van deze man of zijn ouders niet de oorzaak waren van zijn blindheid. Waar ging het in dit geval dan wel om? Dat God een prachtige bedoeling met deze man had:

- Jezus zou hem volledig genezen.
- God zou erdoor verheerlijkt worden.
- Zijn discipelen zouden er veel van leren.
- Vele miljoenen mensen zouden later zijn verhaal in de Bijbel kunnen lezen en er iets van leren.

Door de woorden van Jezus weten we in ieder geval dat ziekten niet altijd door zonde zijn veroorzaakt. Als alle zonden tot ziekten zouden leiden, zouden alle mensen constant ziek zijn. En we weten dus allemaal dat dit niet zo werkt. Als er geen duidelijk aanwijsbare zonden zijn die bij jou een bepaalde ziekte hebben veroorzaakt of verergerd, laat het dan maar rusten aan ga niet in je binnenste wroeten of je er nog iets zondigs uit kan peuten. Er kunnen allerlei andere oorzaken van ziekten zijn en dat weten we allemaal.

Ziekte en genezing

Genezing van zieken

Toen Jezus op aarde was:

- genas Hij enorm veel zieken,
- noemde Hij zichzelf zelf een geneesheer,
- leerde Hij zijn apostelen hetzelfde te doen en
- gaf Hij (alle) gelovigen de belofte dat **zij in Zijn naam zieken zouden genezen**.

Goddelijke genezing was dus een belangrijke bediening van Jezus op aarde EN het is een belangrijke bediening voor de Gemeente van Jezus. Het plaatsvervangend lijden en sterven van Jezus was dus niet alleen de basis voor vergeving van zonden, verzoening met God, verlossing uit de macht van de satan en levendmaking (de geestelijke zegeningen bij **wedergeboorte**) maar ook voor lichamelijke genezing van zieken. Dit blijkt onder meer uit het volgende Bijbelgedeelte:

"... Met een enkel bevel dreef hij (=Jezus) de geesten uit, en allen die ziek waren genas hij, opdat in vervulling ging wat gezegd is door de profeet Jesaja: 'Hij was het die onze ziekten wegnam en onze kwalen op zich heeft genomen.' " (Matteüs 8:16-17, NBV2004)

Lichamelijke genezing is niet het belangrijkste

We hebben Bijbelse beloften van goddelijke genezing en enorm veel gelovigen bidden om genezing voor anderen en voor zichzelf. Maar toch worden er in ons land naar verhouding maar weinig mensen genezen door een ingrijpen van God. Er zijn christelijke samenkomsten waarin speciaal wordt gebeden voor zieken. Maar ook daar worden lang niet alle zieken genezen. Sterker nog: de meeste zieken gaan ook weer ziek naar huis.

Het belangrijkste wat we hierbij moeten beseffen is dat het koninkrijk van de hemel in de eerste plaats een geestelijk koninkrijk is waar geestelijke beloften, **geestelijke waarden** en **geestelijke zegeningen** de boventoon voeren. Daarnaast belooft God ook voldoende materiële zegeningen voor het hier en nu. Dat wil zeggen: voldoende binnen de bedoelingen die God met ieder van ons heeft. Maar dat 'voldoende' van God kan iets anders zijn dan wat jij en ik voldoende vinden. Dat is soms moeilijk te aanvaarden.

Wil God de ziekte gebruiken als leerproces?

Ik ben ervan overtuigd dat dit in bijna alle gevallen zo is. Maar dat sluit goddelijke genezing niet uit. Veel mensen (waaronder ikzelf) kunnen ervan getuigen dat zij God juist in een proces van ziekten of beperkingen beter hebben leren kennen, door Hem gezegend zijn en nieuwe dingen van Hem hebben geleerd. Als iemand zijn ziekte kan aanvaarden en ondanks zijn ziekte Gods vrede en blijdschap in zijn hart ervaren, dan levert dit alleen maar geestelijke rijkdom op en **geloofsgroei**. Bovendien kan dat weer een positief effect hebben op het herstel van het lichaam. Elke arts zal dat beamen.

"Op zijn ziekbed zal de HEER hem tot steun zijn. 'Hoe lang hij ook ziek ligt, u keert zijn lot ten goede.' " (Psalm 41:4, NBV2004)

Maar dat betekent niet dat ziekte een zegen is, een geschenk van God dat we mogen koesteren. Ziekte is een vloek die hoort bij de **ontluisterde aarde** en bij de gebrokenheid van ons eigen leven vanwege de zonden van anderen of van onszelf. Maar God wil een zieke graag naast zijn ziekte een zegen geven die de moeite van de ziekte ver overstijgt en dat is overvloedige genade. En dan ben je als zieke rijker gezegend dan veel gezonde mensen. God wil je het beste geven en soms is dat iets anders dan lichamelijke genezing!

En vergeet ook het volgende niet:

"Een blij hart bevordert de genezing, maar een neerslachtige geest doet de beenderen verdorren." (Spreuken 17:22, HSV2010)

Zijn er blokkades voor goddelijke genezing?

In de praktijk blijkt dat veel gelovig gebed om genezing geen goddelijke genezing tot gevolg heeft. In veel gevallen komt dit niet zozeer door een gebrek aan geloof bij de zieke of bij de bidders, maar doordat er **blokkades of gebondenheden** in de zieke zijn waardoor de genezing wordt tegengehouden.

Het loont altijd wanneer je een ziekte aangrijpt om op een gezonde manier naar binnen te kijken en opruiming in je hart te houden: onbeleden zonden belijden en bevrijding van gebondenheden zoeken. Er is dan geen belemmering voor het ontvangen van het allerbeste wat God je wil geven.

Wil God de zieke wel genezen?

God zal genezing schenken als aan de volgende voorwaarden is voldaan:

- Er is geloof tot genezing. Dan kunnen we denken aan het geloof van de zieke zelf EN aan het geloof van de mensen om de zieke heen, die voor hem bidden of hem de handen opleggen. Eenmaal genas Jezus een verlamde man op basis van het geloof van zijn vier vrienden die hem door het dak voor Jezus' voeten lieten zakken (Marcus 2:1-12). In veel andere gevallen zei Jezus dat ze genezen werden vanwege hun geloof.
- Er zijn geen gebondenheden die de genezing tegenhouden.
- De genezing past binnen het plan dat God heeft met het leven van de zieke.

Als er gebondenheden zijn kan het zijn dat God de zieke eerst van die gebondenheden wil bevrijden. Het is begrijpelijk dat een zieke verlangt naar lichamelijke genezing. In Gods ogen kunnen bepaalde gebondenheden een veel groter probleem zijn dan de ziekte. God is een liefdevolle en wijze Vader, die alleen aan zijn kinderen wil geven wat het beste voor hen is op lange termijn.

Veel gelovigen worstelen met de vraag: heb ik wel genoeg geloof tot genezing? En als hun gebed om genezing niet verhoord lijkt te worden, gaan ze twifelen aan zichzelf en kunnen ze daardoor ernstig teleurgesteld worden. Je hoeft geen volmaakt geloof te hebben voordat God je wil genezen, want Hij begrijpt heel goed dat zieken vaak door een ontmoedigend proces

van vermoeidheid, pijn en frustratie gaan. Hun geloofsbeleving kan daardoor sterk verzwakt worden. Vooral dan is gelovig gebed van anderen van belang ter ondersteuning.

En verder is er altijd het voorbehoud dat God er redenen voor kan hebben om de genezing uit te stellen, en om de genezing ineens, stapsgewijs of geleidelijk tot stand te brengen. Wel geloof ik dat God vandaag de dag veel meer mensen van hun ziekten wil genezen dan dat er nu genezen worden.

Wat als je niet geneest?

Wanneer je niet geneest, vertrouw er dan op dat God je op een andere manier overvloedig kan en wil zegenen, zodat zijn zegeningen uitstijgen boven de last van je ziekte. In dat geval ben je rijker dan een gezond mens die minder van Gods goedheid ervaart.

Er blijven grote vragen over bij dit onderwerp, die te maken met dat moeilijke vraagstuk over het lijden: waarom heeft de één voorspoed en heeft de ander een lijdensweg te gaan? Het antwoord op die vraag ligt verborgen in God die ongetwijfeld een goede God is die wijs en rechtvaardig omgaat met mensen. In het hiernamaals zal blijken dat God iedereen uiteindelijk recht zal doen. God wil ons de vrede en het geduld geven om daar in geloof op te wachten.

Demonische gebondenheid

Symptomen van demonische beïnvloeding

Ieder mens staat bloot aan de invloedsfeer van de satan en zijn demonen, ook al is dat niet altijd te merken.

Er is sprake van demonische gebondenheid als bepaalde gebieden van iemands leven door de macht van de duisternis worden beheerst. Symptomen die KUNNEN duiden op demonische gebondenheid zijn:

- sommige vormen van depressiviteit, beangstigende bovennatuurlijke waarnemingen, horen van stemmen
- sterke innerlijke weerstand tegen Jezus, de kerk, christenen en de Bijbel
- gespeelde vroomheid, innerlijk vloeken
- neiging tot zelfverwonding of zelfdoding
- abnormale hartstochten, vooral op seksueel gebied
- gedeeltelijke wilsonbekwaamheid
- dwangmatig gedrag, onrust, ongewone kracht, extreme gedragingen
- haatgedachten, wraakgedachten, op vernietiging gerichte zonden
- allerlei vormen van **occultisme**
- demonische begaafdheden zoals telepathie, telekinese, toekomstvoorspelling, geïnspireerd schrijven

Hoe erger de demonische gebondenheid, hoe meer de eigen wil wordt uitgeschakeld en hoe meer iemand een willoos werktuig van de duisternis wordt. Bij relatief ernstige wilsonbekwaamheid door demonische gebondenheid spreken we over demonische bezetenheid.

Hardnekkige zonden als invalspoort

Demonische gebondenheden hebben altijd zonde als beginpunt. Het kan vooral ontstaan door herhaaldelijk en bewust te zondigen en door bepaalde zonden te koesteren, waardoor ze de boze machten ruimte in hun hart geven om zich daar te vestigen. Een voorbeeld daarvan was koning Saul, die zich zo liet overheersen door haat en jaloezie tegenover David, dat God zich van hem terugtrok en er een invalspoort voor de satan ontstond.

"Van Saul was de geest van de HEER geweken en een boze geest die door de HEER gezonden was, kwelde hem." (1 Samuel 16:14, WV2012)

Een ander Bijbels voorbeeld is **Judas**, die in zijn hart afstand nam van Jezus en zijn hart opende voor negatieve gedachten van de satan om Jezus te willen overleveren aan de **Joodse leiders**.

"... De duivel had intussen Judas, de zoon van Simon Iskariot, ertoe aangezet Jezus te verraden." (Johannes 13:2, NBV2004)

"Daarop ging één van de twaalf, die met de naam Judas Iskariot, naar de hogepriesters en zei: 'Wat krijg ik van u als ik hem aan u uitlever?' Ze betaalden hem dertig zilverstukken. Vanaf dat moment zocht hij een gunstige gelegenheid om hem uit te leveren." (Matteüs 26:14-16, NBV2004)

Bij het **laatste pesachmaal**, toen Jezus Judas het brood aanreikte, moest hij de definitieve keuze maken: ga ik het nu echt doen of niet? Jezus keek hem aan. Zijn ogen zeiden tegen Judas: "Ik houd van je en wil niet dat je jezelf in het ongeluk stort. Ik reik je dit brood aan, want ik ga mijn leven ook voor JOU geven. Neem het van mij aan!" Dat was te veel voor Judas.

"... Hij doopte een stuk brood in de schaal en gaf het aan Judas, de zoon van Simon Iskariot. Op dat moment nam de duivel bezit van Judas ..." (Johannes 13:26-27, NBV2004).

Op dat moment werd Judas door de satan vanuit zijn binnenste gedwongen om bij Jezus weg te vluchten.

"Judas nam het brood aan en ging meteen weg. Het was nacht." (Johannes 13:30, NBV2004)

Dit was duidelijk een volgend stadium van demonische gebondenheid. Als het aan de satan ligt gaat gebondenheid ALTIJD van kwaad tot erger. Uiterlijk leek er niets met Judas aan de hand te zijn. Niemand had iets in de gaten, totdat hij zijn demonische verraad pleegde ... Door zijn eerste zonde gaf hij ruimte aan de satan, daarna nam de satan geleidelijk de macht over zijn wil over. Hij werd een 'bezetene', een willoos werktuig in de hand van de satan. Maar hij had het aan zichzelf te wijten.

Zo kan dat vandaag de dag ook gebeuren, als iemand vol blijft van wrok, beslist niet wil vergeven of zich bewust inlaat met allerlei verslavende zonden. Overal waar de zonde de vrije loop krijgt, liggen demonen op de loer om vat op iemand te krijgen.

Jezus bevrijdde demonisch bezeten mensen

Bij bezetenheid wonen er voortdurend demonen in een mens die zich door hem heen manifesteren. Zelf hebben demonen immers geen lichaam. Een en ander zien we duidelijk in de volgende Bijbelse geschiedenis:

"Toen hij (=Jezus) uit de boot gestapt was, kwam hem meteen vanuit de grafspelonken een man tegemoet die door een onreine geest bezeten was en in de spelonken woonde. Zelfs als hij vastgebonden was met een ketting kon niemand hem in bedwang houden. Hij was al dikwijls aan handen en voeten geketend geweest, maar dan trok hij de kettingen los en sloeg hij de boeien stuk, en niemand was sterk genoeg om hem te bedwingen. En altijd, dag en nacht, liep hij schreeuwend tussen de rotsgraven en door de bergen en sloeg hij zichzelf met stenen." (Marcus 5:2-5, NBV2004)

In dit voorbeeld zien we een onbedwingbare, onberekenbare kracht. Jezus dreef een groot aantal demonen uit bij deze man. Op verzoek van deze demonen mochten ze in een kudde varkens trekken. Demonen dwingen bezeten mensen vaak om zichzelf te bezeren of te doden en hetzelfde deden ze daarna met de varkens:

"Hij (=Jezus) stond hun (=demonen) dat toe. Toen de onreine geesten de man verlaten hadden, trokken ze in de varkens, en de kudde van wel tweeduizend stuks stormde de steile helling af, het meer in, en verdrong in het water. (Marcus 5:13, NBV2004)

In het volgende voorbeeld zien we een drang tot zelfdoding bij een demonisch gebonden persoon. Zijn vader bracht hem bij Jezus en noemde hij zijn symptomen:

"... Heer, heb medelijden met mijn zoon, want hij is maanziek en lijdt daar erg onder; hij valt dikwijls in het vuur of in het water." (Matteüs 17:15, NBV2004)

Jezus bevrijdde ook deze jongen van de demonische machten. Ook de apostel Paulus kreeg met zulke mensen te maken:

"Een andere keer, toen we weer op weg waren naar de gebedsplaats, kwamen we een jonge slavin tegen die bezeten was door een geest en zo de toekomst kon voorspellen. Met haar waarzeggerij verdiende ze veel geld voor haar eigenaars." (Handelingen 16:16, NBV2004)

Persoonlijke achtergronden

Sommige demonische gebondenheden kunnen het gevolg zijn van ernstige psychische stoornissen of levensproblemen die een aanzuigende werking hebben naar demonische aanwezigheid. Er kan ook sprake zijn van een combinatie van gebondenheid, verslaafdheid en een psychische stoornis, waarbij demonische machten misbruik maken van iemands zwakheden. Het is lang niet altijd eenvoudig om vast te stellen welke van beide oorzaken moet worden verondersteld. Daarbij worden ook wel beoordelingsfouten gemaakt. Je hebt mensen die overal demonen zien en anderen die daar helemaal niet voor open staan. Wel moeten we bedenken dat de satan en zijn demonen meesters zijn in camouflagetechnieken.

"... de satan zelf vermomt zich als een engel van het licht." (2 Korintiërs 11:14, WV2012)

Andere demonische bindingen hebben te maken met iemands voorgeslacht, bijvoorbeeld vanwege **occult** belaste ouders of grootouders. Ze hebben demonische bindingen als een soort erfenis meegekregen, soms doordat hun occulte ouders of grootouders hun eigen 'gaven' aan hen hebben doorgegeven door handoplegging. Ik ken een gezin dat geteisterd werd door demonische manifestaties en 's nachts in hun huis de gekste dingen meemaakte. Het had alles te maken met een occult persoon in het voorgeslacht. Toen het gezin tot geloof kwam en zich in de naam van Jezus ging verzetten tegen deze machten werd de vloek van de demonische invloeden voorgoed verbroken.

Demonische gebondenheid bij gelovigen

Er zijn kerkelijke kringen waar men zegt dat gelovigen niet demonisch gebonden kunnen zijn. Ik geloof dat dit een misvatting is want de praktijk wijst uit dat het wel voorkomt. Natuurlijk is het zo dat hoe dichter iemand bij God leeft, hoe minder demonische machten vat op hem hebben. Gelovigen zondigen nog steeds, soms kiezen ze er bewust voor om bepaalde zonden te doen. Daarmee verliezen ze niet onmiddellijk hun status als kind van God, maar ze lopen wel gevaar om helemaal van God af te dwalen en Hem uiteindelijk in hun hart af te wijzen. De **oude natuur**, die zich laat beïnvloeden door de satan en zijn demonen, is er nu eenmaal naast de Heilige Geest die in alle ware gelovigen woont.

Bevrijding van demonische gebondenheid

Dit onderwerp leent zich niet voor eenvoudige oplossingen die voor alle situaties gelden. De volgende aanwijzingen kunnen zinvol zijn voor christengelovigen om tot bevrijding te komen bij lichtere vormen van gebondenheid, of wanneer je in aanraking bent gekomen met occulte praktijken. Hoe verder je daarin terecht bent gekomen, hoe meer het nodig is om er rijpe gelovigen bij te betrekken die ervaring hebben op dat gebied.

- Probeer de oorzaak van de gebondenheid te achterhalen.
- Belijd je eigen zonden die mogelijke oorzaken zijn van de gebondenheid.
- Breek radicaal met alles wat met occulte praktijken te maken heeft. Vernietig eventuele voorwerpen of boeken die in je bezit zijn en die daar mee te maken hebben.
- Onderwerp je heel bewust aan de heerschappij van Jezus als Heer over alle gebieden van je leven. Voed je innerlijk met het zuivere Woord van God, de Bijbel.
- Spreek uit dat je satan elk recht verbiedt op enig gebied van je leven. Wijs hem af in de naam van Jezus en op grond van zijn **overwinning aan het kruis over alle satansmachten**.

Voor blijvende vrijheid

Het voorgaande moet gezien worden als een onderdeel in een omvangrijker bevrijdingstraject. Daarbij gaat het niet alleen om vrij te komen van demonische invloeden en **gebondenheden**, maar om het belijden van zonden en groeien tot een stabiel leven in verbondenheid met God en zijn Woord. Ook hierbij is in veel gevallen hulp van anderen nodig.

Demonen uitdrijven

Gebondenheid en bezetenheid door demonen

Gebondenheid en bezetenheid zijn verschillende gradaties van demonische aanwezigheid in een mens. Bij gebondenheid is er een innerlijke dwangmatigheid om op een bepaalde manier te handelen. Bij bezetenheid hebben de demonische machten een persoon zo sterk onder controle dat hij zich soms of geregeld op een bizarre manier gedraagt, waarbij hij geheel of gedeeltelijk de controle over zijn gedrag kwijt is. De voorbeelden in het Nieuwe Testament hebben voornamelijk betrekking op bezetenheid.

Demonische aanwezigheid kan ook voorkomen bij gelovigen, vooral bij pasbekeerden die nog niet los zijn van occulte invloeden uit het verleden. Soms is er een verband tussen lichamelijke of psychische ziekte en demonische aanwezigheid (Marcus 9:25), waarbij demonen misbruik maken van iemands fysieke zwakheid. Demonische aanwezigheid kan onder meer veroorzaakt zijn door het kijken naar occulte films of horrorfilms, contacten met occult belaste mensen, voorwerpen of plaatsen. Ook door deelname aan occulte praktijken, hardnekkige zonden of denkpatronen, bitterheid, gebrek aan vergevingsgezindheid, lichamelijke zwakten, erfelijkheid of vervloeking. Demonische gebondenheden zijn soms ook erfelijk.

Is iemand echt bezeten?

Het komt vaak voor dat bepaalde mensen van zichzelf denken dat ze demonisch gebonden zijn, omdat ze bijvoorbeeld een bepaalde wilsonbekwaamheid bij zichzelf constateren. Zoiets kan ook andere oorzaken hebben, bijvoorbeeld diep gewortelde zondepatronen of vastzitten in negatieve denkpatronen. Er moet dus een openbaring van Gods Geest of een duidelijk aanwijsbare reden zijn voor gebondenheid.

Speciale gave?

Als het gaat om demonische gebondenheid of bezetenheid, denk ik niet dat we God eerst hoeven te vragen of we de demonen mogen uitdrijven. Natuurlijk wil God dat mensen bevrijd worden van zo'n overduidelijke overweldiging door de macht van zijn tegenstander. Ik ben er van overtuigd dat iedere wedergeboren gelovige dit kan en mag doen.

"Degenen die tot geloof zijn gekomen, zullen herkenbaar zijn aan de volgende tekenen: in mijn naam zullen ze demonen uitdrijven ..." (Marcus 16:17, NBV2004)

Ik zal een voorbeeld noemen uit ons eigen gezin. We merkten jaren geleden dat één van onze kinderen op jonge leeftijd werd geplaagd door demonische dromen. Misschien had het te maken met ons verblijf in een zendingsland. Hoe we ook baden, het bleef maar doorgaan. Totdat we als ouders een tijd later de satansmacht zelf gingen aanspreken en hem in de naam van Jezus gingen bevelen ons kind los te laten. Dat werkte ogenblikkelijk. Niet omdat wij zulke bijzondere gelovigen waren of bijzondere gaven hadden, maar gewoon omdat God trouw is aan zijn Woord. Elk kind van God mag optreden in de **autoriteit van Jezus** tegenover de machten van de duisternis.

Hoe worden demonen uitgeworpen?

Zoals gezegd heeft elke gelovige de mogelijkheid om demonen uit te drijven, door de **kracht van de Heilige Geest**. Geloof is zoals altijd de sleutel waarmee Gods kracht geactiveerd wordt. We moeten niet alleen maar bidden voor bezeten mensen, want daardoor worden ze maar zelden bevrijd. Gebed kan het bevrijdingsproces misschien wel ondersteunen, maar de

Bijbel leert ons nadrukkelijk de demonische machten in de autoriteit van Jezus te benaderen, aan te spreken en te gebieden om in Jezus' naam de persoon te verlaten. Het is belangrijk om de Bijbelse richtlijnen te volgen.

"Toen Jezus zag dat er een grote groep mensen toestroomde, sprak hij de onreine geest op strenge toon toe en zei: 'Geest die doof en stom maakt, ik gebied je: ga uit hem weg en keer niet meer in hem terug.' " (Marcus 9:25, NBV2004)

"... Paulus ... sprak ... de geest als volgt toe: 'Ik beveel je in de naam van Jezus Christus: verlaat haar!' En op datzelfde moment ging de geest uit haar weg." (Handelingen 16:18, NBV2004)

Ook is het wijs in geval van ernstige demonische aanwezigheid om met andere gelovigen samen de strijd aan te gaan, met mensen die daar ervaring mee hebben. Je weet immers van tevoren niet altijd hoeveel weerstand de demonische machten bieden. In sommige gevallen wordt de persoon heel snel bevrijd, in andere gevallen is het een kwestie van een lange adem. Het hangt af van de mate van gebondenheid of bezetenheid en van de innerlijke houding van de persoon.

Vaak manifesteren demonen zich wanneer zij iemand verlaten, soms op een bizarre of gewelddadige manier. Maar in andere gevallen vertrekken zij geruisloos.

Bevrijdingspastoraat

Uitdrijven van demonen is een wezenlijk onderdeel van Bijbels bevrijdingspastoraat als er sprake is van een duidelijke demonische aanwezigheid in iemand. Het gaat bij bevrijding niet alleen om het afbreken van de demonische invloed op de persoon. Het opbouwen van de persoon is ook belangrijk om hem in hechte verbondenheid met God te leren leven. Daarmee neemt namelijk zijn weerbaarheid tegenover de macht van de duisternis toe. Dat is belangrijk, want als iemand bevrijd is van demonische machten bestaat het gevaar dat de demonen terugkeren. Jezus zei hier het volgende over:

"Wanneer een onreine geest iemand verlaat, trekt hij door dorre oorden op zoek naar een rustplaats. Maar als hij die niet vindt, zegt hij: 'Ik zal terugkeren naar mijn huis, dat ik verlaten heb.' En wanneer hij terugkeert, merkt hij dat het schoongemaakt is en op orde gebracht. Dan gaat hij weg en haalt er zeven andere demonen bij, slechter dan hijzelf, en ze nemen daar blijvend hun intrek. En zo is de mens bij wie de demon intrekt er ten slotte veel slechter aan toe dan voorheen." (Lucas 11:24-26, NBV2004)

Tenslotte

Natuurlijk is hierover veel meer te zeggen. Er zijn voldoende boeken beschikbaar die geschreven zijn door mensen met veel ervaring op dit gebied en die het onderwerp van alle kanten belichten. Ik hoop dat je bij het lezen van deze korte uiteenzetting beseft dat het uitdrijven van demonen misschien niet zover van je afstaat als je eerst dacht. Waarschijnlijk zul je, wanneer nodig, de weg verder vinden om een middel in Gods hand te zijn om anderen in dit opzicht te helpen en tot zegen te zijn.